

คู่มือ

การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ด้วยผลงานด้านการสอน

โดย

คณะกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการ
ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
ด้านการสอน

คำนำ

ด้วยคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ได้มีมติเห็นชอบประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมให้คณาจารย์สามารถเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการเฉพาะด้านได้ ด้วยผลงานรับใช้ท้องถิ่นและสังคม ผลงานสร้างสรรค์ด้านสุนทรียะ ศิลปะ ผลงานการสอน ผลงานนวัตกรรม และผลงานศาสนา ทั้งนี้ เพื่อเป็นช่องทางในการพัฒนาคุณภาพวิชาการและนวัตกรรมของประเทศให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับความหลากหลายของศาสตร์ทั้งปวง รวมทั้งครอบคลุมผลงานที่คณาจารย์ได้นำความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ ชุมชน หรือสังคม โดยเน้นการนำไปใช้จริงที่สามารถประเมินผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งประกาศ ก.พ.อ. ฉบับดังกล่าว ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๔ ง วันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๕ โดยมีผลให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

คู่มือนี้ได้จัดทำขึ้นสำหรับผู้เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการที่แตกต่างไปจากรูปแบบเดิม และรองรับกลุ่มบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านภาคปฏิบัติ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นฐาน มีผลงานเชิงประจักษ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างโดดเด่น สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในบริบทอื่นได้ มีเนื้อหาประกอบด้วย ส่วนที่ ๑ บทนำ และส่วนที่ ๒ การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการ ผลการสอน ผลงานการสอน จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการ รวมทั้งกระบวนการในการพิจารณาการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน

อ.ก.พ.อ.วิชาการฯ ด้านการสอน

๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
วัตถุประสงค์	๔
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๕
ส่วนที่ ๒ การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ	
◇ คุณสมบัติของผู้ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ	๗
◇ ผลการสอน	๘
◇ ผลงานการสอน	๙
◇ จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการ	๒๓
◇ กระบวนการในการพิจารณาการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ ด้านการสอน	๒๔
ภาคผนวก	๒๖

วัตถุประสงค์

คู่มือฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นสำหรับคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่ต้องการข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมและหลักฐานในการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นดังต่อไปนี้

๑. คุณสมบัติของผู้ขอตำแหน่งในด้านการสอน
๒. แนวคิดและหลักการในการเสนอผลงานการสอนที่เป็นผลงานเชิงปฏิบัติโดยใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นฐาน มีผลงานเชิงประจักษ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างโดดเด่น สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในบริบทอื่นได้
๓. ลักษณะผลงาน และจัดเตรียมเอกสารหลักฐานในการขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน
๔. หลักเกณฑ์และวิธีการในการประเมินผลงานการสอนเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการในแต่ละระดับ

ส่วนที่ ๑

บทนำ

เป้าหมาย

การกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์เฉพาะด้าน เป็นช่องทางใหม่ของการพัฒนาคุณภาพวิชาการและนวัตกรรมของประเทศ ให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับความหลากหลายของศาสตร์ทั้งปวง รวมทั้งครอบคลุมผลงานที่คณาจารย์ได้นำความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ ชุมชน หรือสังคม การขอกำหนดตำแหน่งเฉพาะด้านนี้เน้นการนำไปใช้จริง และสามารถประเมินผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นได้

เป้าหมายของการกำหนดตำแหน่งวิชาการเฉพาะด้านการสอน กำหนดขึ้นสำหรับคณาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีความโดดเด่นด้านความเป็นครูที่อุทิศตนในการทำงานเพื่อศิษย์ มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในภาคปฏิบัติด้านการสอน เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการพัฒนา ผู้เรียนให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ทางการศึกษา และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่คนทั่วไป การขอตำแหน่ง เฉพาะด้านการสอนนี้ เปิดโอกาสแก่คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาได้ใช้ช่องทางการขอกำหนดตำแหน่ง เฉพาะด้านการสอนเป็นเส้นทางก้าวหน้าทางวิชาชีพจากผลงานด้านการสอน

หลักการของการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน

หลักการสำคัญของการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการเฉพาะด้านการสอน คือ ผลงานทางวิชาการ จะเป็นผลงานเชิงประจักษ์ที่สะท้อนความสามารถของผู้เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอนที่นำไปสู่ การพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน รวมทั้งสะท้อนความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการจัด การเรียนการสอน สื่อการจัดการเรียนการสอน และการประเมินการจัดการเรียนการสอน โดยผู้เสนอขอ ตำแหน่งสามารถอธิบายหรืออ้างอิงแนวคิดหลักการที่นำมาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน

คุณลักษณะสำคัญของผลงานด้านการสอน ต้องสะท้อนความสามารถในการออกแบบการจัดการ การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตร และวัตถุประสงค์ของรายวิชา รวมทั้งสอดคล้องกับ ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดในรายวิชา หรือหลักสูตรในสาขาวิชาที่เสนอขอ และสอดคล้องกับสังคมโลก ยุคปัจจุบัน

ผลงานที่เสนอขอจะต้องผ่านการจัดการเรียนการสอนจริงมาแล้ว และมีหลักฐานเชิงประจักษ์ ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนซึ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตร สามารถเป็นแบบอย่างให้กับผู้อื่น ในการนำไปปรับใช้ รวมทั้งอาจมีหลักฐานที่เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล

นิยาม

ผลงานการสอน

หมายถึง ผลงานในวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันอื่นที่ ก.พ.อ. กำหนด อันประกอบด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ (แผนการสอน วิธีการสอน สื่อการสอน การวัดและการประเมิน) หรือนวัตกรรมการสอน อันเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชาการ หรือวิชาชีพ ได้ใช้ปฏิบัติในงานประจำมาแล้ว และเกิดผลลัพธ์ที่แสดงว่าผู้เรียนมีพัฒนาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และก่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในผู้เรียนและผู้สอน ได้รับการเผยแพร่ครบถ้วนสมบูรณ์ในสาขาวิชาการ หรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หรือมีการถ่ายทอดสู่การใช้งานจริงในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ผู้สอนอาจเลือกผลงานที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนทั้งวิชาหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาก็ได้

คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์

หมายถึง การเป็นผู้ที่ศรัทธาและผู้สร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานเพื่อดูแล เอาใจใส่ช่วยเหลือ ให้กำลังใจและให้โอกาสแก่ลูกศิษย์โดยเสมอภาคและยุติธรรม ส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพและสร้างแรงบันดาลใจและความสัมพันธ์ระหว่าง “ครู” และ “ลูกศิษย์” ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ มีสัมพันธ์ภาพที่เอื้ออาทรต่อกัน ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ส่งผลให้ลูกศิษย์นำองค์ความรู้และแบบอย่างไปสู่การปรับใช้หรือเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและมีคุณูปการต่อการศึกษา

ส่วนที่ ๒

การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

การพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้พิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ผลการสอน ผลงานการสอน และจริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการ

คุณสมบัติของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ในกรณีที่ผู้ขอเสนอผลงานทางวิชาการด้านการสอน ผู้นั้นต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือไม่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ และไม่เคยถูกคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติชี้มูลความผิด

๑. คุณสมบัติของผู้ขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

๑.๑ ในกรณีที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ และทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหกปี หรือ

๑.๒ ในกรณีที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ และทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือ

๑.๓ ในกรณีที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ผู้นั้นต้องดำรงตำแหน่งอาจารย์ และทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และพ้นระยะทดลองการปฏิบัติงานที่กำหนดโดยสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

๑.๔ ในกรณีที่ผู้ขอเคยได้รับแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษในสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.พ.อ. รับรอง และได้สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิตระบบทวิภาค หรือปฏิบัติงานด้านวิชาชีพที่ใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เสนอขอกำหนดตำแหน่งมาแล้ว อาจนำระยะเวลาระหว่างเป็นอาจารย์พิเศษในภาคการศึกษาที่สอน หรือปฏิบัติงานด้านวิชาชีพนั้นมารวมคำนวณเวลาในการสอนได้สามในสี่ส่วนของเวลาที่ทำการสอน

๑.๕ ในกรณีที่ผู้ขอได้รับวุฒิเพิ่ม ให้นำระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์ ก่อนได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นและเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์หลังจากได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นรวมกัน เพื่อขอแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้ตามอัตราส่วนของระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

๒. คุณสมบัติของผู้ขอกำหนดตำแหน่งรองศาสตราจารย์

ผู้ขอต้องดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

๓. คุณสมบัติของผู้ขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์

ผู้ขอต้องดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

ผลการสอน

๑. การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์

๑.๑ ต้องประเมินคุณภาพการสอนของผู้ขอที่ครอบคลุมข้อมูลที่จำเป็นทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะความสามารถในการถ่ายทอดความรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ สามารถประเมินการเรียนรู้ได้ผล ถูกต้องที่สุด และสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ทั้งในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์ ซึ่งวิธีการประเมินคุณภาพการสอน สถานสถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดเองได้ตามความเหมาะสมของแต่ละสถาบัน โดยผู้ขอต้องมีความชำนาญในการสอน สำหรับตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีความชำนาญพิเศษในการสอน สำหรับตำแหน่งรองศาสตราจารย์ แต่สถานสถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดคุณภาพการสอนให้สูงขึ้นตามระดับตำแหน่งที่ประเมินได้

๑.๒ ผู้ขอต้องมีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานบันอุดมศึกษา ซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิตระบบทวิภาค หมายความว่าภายในสองภาคการศึกษาผู้ขอต้องมีชั่วโมงสอนรวมกันไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิต เช่น ผู้สอนมีภาระงานสอนสองรายวิชา วิชาละไม่น้อยกว่าสองหน่วยกิต ซึ่งสองรายวิชานั้นอาจจะอยู่ในภาคการศึกษาเดียวกันหรือคนละภาคการศึกษาก็ได้ แสดงว่าผู้ขอมีชั่วโมงสอนรวมกันไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิตระบบทวิภาค และ

๑.๓ จะต้องเสนอเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการประเมินผลการสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน สำหรับกรณีผู้ขอได้ทำการสอนหลายวิชาหรือสอนวิชาที่มีผู้สอนร่วมกันหลายคน จะต้องเสนอเอกสารหลักฐานที่ใช้ในการประเมินผลการสอน ในทุกวิชาหรือทุกหัวข้อที่ผู้ขอเป็นผู้สอน แล้วแต่กรณี ซึ่งรวมกันได้ไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิตระบบทวิภาค เช่น ในรายวิชาสามหน่วยกิตสองรายวิชา มีผู้สอนสองคน ในแต่ละรายวิชา ในรายวิชาที่หนึ่งผู้ขอรับผิดชอบสอนเทียบเป็นสองหน่วยกิต ในรายวิชาที่สองผู้ขอรับผิดชอบสอนเทียบเป็นหนึ่งหน่วยกิต ผู้ขอต้องเสนอเอกสารหลักฐานทั้งสองรายวิชาในส่วนตัวตนเอง รับผิดชอบ ซึ่งเอกสารหลักฐานดังกล่าวต้องมีคุณภาพตามที่สถานบันอุดมศึกษากำหนด มีการอ้างอิงแหล่งที่มา และได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของสถานบันอุดมศึกษา

๒. การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

ผู้ขอต้องมีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานบันอุดมศึกษา โดยไม่ต้องประเมินผลการสอน

ผลงานการสอน

รูปแบบของผลงานการสอนจะต้องประกอบไปด้วย

๑. เอกสารซึ่งมีคำอธิบายหรือคำชี้แจงรายละเอียดที่ชัดเจน รายละเอียดเนื้อหาของเอกสารที่นำเสนอ นั้น อย่างน้อยต้องประกอบด้วย สารสำคัญดังต่อไปนี้

๑.๑ สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หรือปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน หมายถึง การระบุปัญหา สภาพการณ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นซึ่งมีความสำคัญและมีความจำเป็นในการแก้ปัญหาและ/หรือพัฒนาการเรียนการสอน โดยการศึกษา สาารวจ วิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หรือปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งสภาพทั่วไปของสถานที่ อุปกรณ์ ผู้เรียน ผู้สอน รวมทั้งปัญหาและสถานการณ์ในสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ตลอดจนปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งมีมากมายหลายประการ ได้แก่ ปัจจัยภายในตัวผู้เรียนเอง ครอบครัว และสังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม บริบทที่อยู่รอบตัวของผู้เรียนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนที่จะสามารถนำข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ความต้องการในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนอาจมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์หรือที่คาดหวังไว้ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ คุณธรรม จริยธรรม และสมรรถนะของผู้เรียน รวมทั้งภูมิหลัง ความแตกต่างระหว่างบุคคล (individual difference) ความพร้อม (readiness) ในการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนบริบทที่เกี่ยวข้องกับการสอน หรือแรงผลักดัน คุกคามจากภายนอก เช่น นโยบาย คำสั่ง สภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ความต้องการการสอนสมัยใหม่ที่สนองต่อความต้องการของสังคมภายนอก หรือมีองค์ความรู้ใหม่ที่น่าสนใจในการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ฯลฯ รวมถึงปัญหาที่อาจเกิดจากตัวผู้สอนเองที่ไม่มีกลยุทธ์ ไม่ได้ใช้เทคนิควิธีการสอนในการสอนที่ดีพอ ผู้สอนจำเป็นต้องทำการศึกษา สาารวจ วิเคราะห์สภาพการณ์ต่างๆ เพื่อที่จะกำหนดปัญหาและระบุสภาพปัญหาให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้ออกแบบการสอน ตั้งจุดประสงค์การสอน และจัดการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

๑.๒ ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการและเหตุผล ที่ผู้สอนใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน หัวข้อนี้เป็นผลการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี กระบวนทัศน์ใหม่ทางวิชาการและทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องในการนำมาใช้ในการออกแบบการสอน สามารถสร้างเป็นนวัตกรรมการสอนหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ประยุกต์จากของเดิมอย่างเห็นได้ชัดเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน

เนื่องจากการสอนเป็นสิ่งที่ซับซ้อน ต้องใช้ความรู้ที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ลึกซึ้งในการสอนเพราะเกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้และพัฒนาการของมนุษย์ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ประกอบกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปและหลากหลาย มีความซับซ้อนและทวีความรุนแรงมากขึ้น ผู้เรียนมีภูมิหลัง มีสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหามาตรฐานการเรียนการสอนจึงเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งและรอบด้านและทันสมัยจึงจะสามารถช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนได้ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษา วิเคราะห์ และประยุกต์ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี กระบวนทัศน์ใหม่ทางวิชาการและทางจิตวิทยาการเรียนรู้ นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งยังจะต้องมีการวิเคราะห์กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานคุณวุฒิ มาตรฐานวิชาชีพ และกฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนศึกษารูปแบบ เทคนิค วิธีการสอนต่างๆ สื่อการสอน เทคโนโลยี ดิจิทัล งานประดิษฐ์คิดค้นที่พัฒนาขึ้น เพื่อที่ผู้สอนจะนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียน

การสอนให้มีคุณภาพเหมาะสมกับผู้เรียนตอบสนองต่อจุดประสงค์ของหลักสูตรและสังคมได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้แนวคิดที่เป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจ เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (child center) การบูรณาการความรู้ ศาสตร์การสอน การประเมินเนื้อหาสาระ และเทคโนโลยี (TPACK) ทักษะโลกยุคใหม่ (future skill) หรือทักษะศตวรรษที่ ๒๑ การเรียนออนไลน์ และห้องเรียนออนไลน์ ฯลฯ รวมทั้งแนวคิด ทฤษฎีด้านวิธีสอน และรูปแบบการสอนเฉพาะทางในรายวิชาที่สอน ซึ่งแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ เหล่านี้ได้มีการพัฒนาเป็นองค์ความรู้สู่ศาสตร์การสอนสมัยใหม่มากมาย หลากหลายรูปแบบ หลายเทคนิค วิธีการที่ผู้สอนสามารถเลือกมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม ตัวอย่างเช่น การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (flipped classroom) การจัดการเรียนการสอนจากกรณีศึกษา (case - based learning) การใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem - based learning) เป็นต้น

๑.๓ หลักสูตรและรายละเอียดรายวิชา แผนการสอน สื่อการเรียนรู้ และวิธีการจัดการเรียนรู้/การใช้สื่อการเรียนรู้ หัวข้อนี้เป็นการตีความหมายและกำหนดรายละเอียดของการสอน เกิดจากการที่ผู้สอนนำแนวคิด ทฤษฎี กระบวนทัศน์ใหม่ ความรู้ และข้อมูลจากข้อ ๑.๒ มาออกแบบการสอน โดยการจัดทำรายละเอียดรายวิชา (โครงสร้างรายวิชา) และจัดทำแผนการสอน โดยนำแนวคิด วิธีการ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่คิดสรรแล้ว โดยที่อาจเป็นสิ่งที่ใหม่ทั้งหมดหรือใหม่เพียงบางส่วนหรืออาจเป็นกระบวนทัศน์ใหม่ในบริบทหนึ่งหรือในช่วงเวลาหนึ่ง หรืออาจเป็นสิ่งที่กำลังอยู่ในกระบวนการพิสูจน์ทดสอบ หรือได้รับการยอมรับนำไปใช้แล้วแต่ยังไม่แพร่หลาย มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาของตนให้ครอบคลุมและตอบจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรต้นทาง (มาตรฐานคุณวุฒิ(มคอ.) และรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.๒) กำหนด ทั้งนี้ ผู้สอนควรมีการตรวจสอบคุณภาพ/ประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชา (โครงสร้างรายวิชา) และแผนการสอน ก่อนนำไปใช้

๑.๓.๑ การจัดทำรายละเอียดรายวิชา (โครงสร้างรายวิชา) เป็นการกำหนดรายละเอียดของการสอนในรายวิชา การวางแผนบริหารจัดการเรียนการสอนรายวิชาให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในหลักสูตร โดยการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสอน และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างสัมพันธ์กัน เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต เวลาเรียน และเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดลำดับของเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนอย่างเหมาะสม มีความต่อเนื่องตามลำดับความจำเป็นก่อนหลังตามความยากง่ายของเนื้อหา และมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันกับวิชาอื่นในลักษณะที่เอื้อประโยชน์และส่งเสริมซึ่งกันและกัน การกำหนดกิจกรรมและผลการเรียนรู้ อันจะนำไปสู่จุดหมายและผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นตามที่กำหนด โดยคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการ ความสามารถและความพร้อมของผู้เรียนควบคู่กันไป ดังนั้น ในการจัดทำรายละเอียดรายวิชา ผู้สอนจะต้องศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ตลอดจนผลการประเมินปรับปรุงหลักสูตรและรายละเอียดรายวิชามาก่อนแล้วเป็นอันดับแรก ทั้งนี้ ผู้สอนควรจะเป็นผู้ออกแบบและจัดทำหรือมีส่วนร่วมในการออกแบบและจัดทำหลักสูตรและรายละเอียดรายวิชา โครงสร้างรายวิชาด้วยตนเอง โดยอาจเขียนเป็นตารางหรือความเรียงขึ้นอยู่กับผู้สอนหรือตามรูปแบบที่สถาบันกำหนด

๑.๓.๒ การจัดทำแผนการสอน เป็นกระบวนการที่ผู้สอนเตรียมการจัดการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เป็นการนำหลักสูตรรายวิชาในแต่ละเรื่องหรือแต่ละหัวข้อตามที่โครงสร้างรายวิชาที่กำหนดไว้ มาวางแผนและจัดทำแผนการสอนแต่ละหัวข้อหรือแต่ละคาบอย่างละเอียด ซึ่งผู้สอนต้องศึกษา

ในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้ก่อนลงมือเขียนแผนการสอน คือ โครงสร้าง (หลักสูตร) รายวิชา มาตรฐาน ผลการเรียนรู้ เนื้อหาและธรรมชาติของเนื้อหาวิชาที่สอน แนวทางการจัดกิจกรรม สื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอน และแนวการวัดผลและการประเมินผล ซึ่งผู้สอนจะต้องนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ทั้งแนวคิด ทฤษฎีการสอน และข้อมูลต่างๆ รวมทั้งนำผลการประเมินปรับปรุงแผนการสอนที่ผ่านมา นำมาเป็นพื้นฐานในการวางแผนการสอนและจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้เหมาะสมกับบริบท พื้นที่ สภาพการณ์ และผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ ผู้สอนต้องเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนล่วงหน้าเพื่อช่วยให้การสอนเป็นไปอย่างราบรื่น สามารถป้องกันแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ การเตรียมห้องเรียน/สถานที่เรียน การปรับสภาพแวดล้อมในห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยี และทรัพยากรการสอน การจัดบริเวณสถานศึกษาหรือแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ให้เป็นแหล่งความรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง การขอความร่วมมือและใช้แหล่งความรู้จากหน่วยงานอื่นทั้งภายใน ภายนอก การเชิญวิทยากรหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และกระตุ้นการเรียนรู้ เพื่อให้ผลลัพธ์การสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

๑.๓.๓ การใช้และจัดทำสื่อการเรียนรู้ เป็นการจัดเตรียมสื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ การสอนและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งทรัพยากร การนำเอาวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีและวิธีการ ทรัพยากร ตลอดจนภูมิปัญญาและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันอย่างมีระบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ผู้สอนอาจเลือกสื่อหรือเป็นผู้สร้าง พัฒนาสื่อการสอนขึ้นได้เอง และนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา/ สาระการเรียนรู้ /กิจกรรมการเรียนการสอน เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้สอนต้องกำหนดและระบุสื่อ/แหล่งเรียนรู้ให้ชัดเจนว่าใช้สื่อประเภทใดไม่ว่าจะเป็นวัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ หรือเทคโนโลยี หรือสื่อในชุมชน ห้องเรียนมีบรรยากาศเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ทั้งที่เป็นห้องเรียนปกติ ห้องเรียนออนไลน์ หรือห้องปฏิบัติการ หรือสถานที่เรียนนอกสถานที่ ผู้สอนได้มีการเตรียมการให้สะอาดถูกสุขลักษณะ เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสีสน สวยงาม ดูสบายตา มีอากาศถ่ายเทได้ดี แสงสว่างเพียงพอ ไม่มีเสียงรบกวน ไม่ร้อนเกินไป อากาศไม่เป็นพิษ สิ่งที่อยู่ในชั้นเรียนสามารถเอื้อต่อการทำกิจกรรมประเภทต่างๆ ทำให้ผู้เรียนมีความสุข มีอิสระและเสรีภาพในการเรียน

สำหรับทรัพยากรการเรียนการสอน หมายถึง ตำราและเอกสาร หนังสือ วารสาร รายงาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ ภาวะเบียบต่างๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และแหล่งอ้างอิงที่สำคัญอื่นๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติม รวมทั้งเอกสารและข้อมูลแนะนำ เช่น หนังสือ วารสาร รายงาน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ ภาวะเบียบต่างๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และแหล่งอ้างอิงที่สำคัญอื่นๆ ที่ผู้สอนจะต้องศึกษามาก่อนเป็นอย่างดี โดยอาจจัดทำขึ้นเองหรือเลือกมาใช้ในการสอน

๑.๓.๔ การวัดและการประเมิน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

๑.๓.๔.๑ สอดคล้อง สัมพันธ์กันกับหลักสูตรรายวิชาที่กำหนดไว้ สอดคล้อง สัมพันธ์กันและกันกับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อการสอน

๑.๓.๔.๒ เป็นไปตามสภาพจริง เน้นการประเมินอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา สามารถดำเนินการได้ทุกสภาพการณ์ ดำเนินการไปพร้อมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมแสดงออกของผู้เรียนและการพัฒนาจุดเด่นของผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลที่หลากหลาย

ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย เน้นคุณภาพผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ ความสามารถ หลากๆ ด้าน การประเมินด้านความคิด เน้นความคิดเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์ เน้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง และการมีส่วนร่วมในการประเมินของผู้เรียนผู้ปกครองและผู้สอน

๑.๓.๔.๓ ระบุองค์ประกอบย่อยในการวัดและการประเมินอย่างชัดเจนและรอบด้าน โดยศึกษาวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อกำหนด สิ่งที่จะวัด วิธีวัด เครื่องมือวัด เกณฑ์การใช้วิธีการที่หลากหลาย เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินให้เป็นการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนรอบด้านตามสภาพจริงแล้ว ในการกำหนดเครื่องมือในการประเมินจึงต้องหลากหลายครอบคลุมจุดประสงค์ เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การทดสอบ การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง การรายงานตนเองของผู้เรียนจากแฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

๑.๔ กระบวนการในการนำไปใช้กับผู้เรียนในสถานการณ์จริง หัวข้อนี้แสดงถึงการนำแผนการสอนที่ออกแบบมาเป็นอย่างดีแล้วไปใช้ในการจัดกิจกรรมการสอนในชั้นเรียนในสถานการณ์จริง เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนต้องใช้ศิลปะในการสอนอย่างเต็มที่เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้สอนมีการศึกษาหาความรู้ ทำการสำรวจ วิเคราะห์ข้อมูล ภูมิหลังของผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งสภาพปัญหาการเรียนของผู้เรียนมาแล้วเป็นอย่างดี ในการนำแผนการสอนไปจัดกิจกรรมการสอนควรมีหลักการ ดังนี้

๑.๔.๑ ผู้สอนต้องสอนตรงตามแผนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์และผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ในบางครั้งถ้ามีความจำเป็นสามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์โดยคำนึงถึงเหตุผลและความจำเป็น และสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดมาก่อน อาจมีการเลื่อนหรือเปลี่ยนแปลงเวลาหรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอนได้บ้างตามความจำเป็น ซึ่งผู้สอนจะต้องมีการบันทึกเหตุผลและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในแผนการสอนหลังการสอนทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงการสอน

๑.๔.๒ ผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยการจัดสภาพแวดล้อม จัดพื้นที่การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตร ปลอดภัย เสมอภาคและเท่าเทียมดูแลรักษา กฎ กติกา วินัย ของชั้นเรียน สร้างแรงจูงใจในการเรียนและสร้างบรรยากาศการสอนที่มีชีวิตชีวาจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) สามารถจำลองสถานการณ์สมมติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้น เข้าร่วมกิจกรรม การเรียนและติดตามการสอนตลอดเวลา ใช้สื่อการสอน อุปกรณ์และสื่อปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัล (digital interactive media) สื่อภาษา สื่อเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัยและเหมาะสมเป็นอย่างดี ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ยกตัวอย่างประกอบ สอดแทรก ประสบการณ์จริง ใช้คำถามกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนคิดและตอบคำถาม

๑.๔.๓ ผู้เรียนมีโอกาสและสามารถแสวงหาความรู้ สร้างหรือพัฒนาความรู้ด้วยตัวเอง มีปฏิสัมพันธ์ การโต้ตอบ การมีส่วนร่วมและการร่วมมือกันทำกิจกรรม รู้จักคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้อย่างมีเหตุผลในวิชาที่สอน มีวิจารณญาณ รู้ว่าแหล่งความรู้ใดที่ควรเชื่อถือ สามารถเป็นผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (lifelong learner)

๑.๔.๔ ผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน แสดงออกอย่างมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม มีเหตุผลและยุติธรรมและรับฟังความคิดเห็น สอดแทรกเทคนิคการมีปฏิสัมพันธ์ การร่วมงาน (interpersonal skill) ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อย่างสร้างสรรค์และเคารพซึ่งกันและกัน

๑.๔.๕ ผู้สอน ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงปรารถนาให้แก่ศิษย์ และสร้างแรงบันดาลใจและความสุขในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และความก้าวหน้าในวิชาชีพได้ตามแนวทางและวิธีที่ตนถนัด

๑.๔.๖ ผู้สอนควรมีการประเมินตลอดเวลาโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การซักถาม ผู้สอนสามารถสร้างและเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลายเหมาะสม เป็นไปตามสภาพจริง ทั้งนี้ ผู้สอนมีการประเมินและบันทึกผลการสอน และกิจกรรมการสอน ทั้งระหว่างสอน (formative assessment) และหลังจากการสอน (summative assessment) เพื่อบันทึกข้อสังเกตที่พบข้อดี ข้อบกพร่อง เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขแผนการสอน

๑.๕ ผลลัพธ์ที่แสดงว่าผู้เรียนมีพัฒนาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดีขึ้น เป็นที่ประจักษ์ชัด และก่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในผู้เรียนและผู้สอน โดยแสดงผลลัพธ์ของผู้เรียนทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม หัวข้อนี้ควรเขียนผลลัพธ์ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์หลักสูตรที่ตั้งไว้ ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และคุณธรรม จริยธรรม พิจารณาจากหลักฐานและจากการประเมินและแหล่งข้อมูลที่หลากหลายตามสภาพจริง ซึ่งประกอบด้วย

๑.๕.๑ ผลลัพธ์ด้านความรู้ ความคิด และทักษะของผู้เรียน ในรายวิชาที่สอน ได้แก่ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนตามจุดประสงค์ของแผนการสอน บรรลุผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด มีความสามารถในการปฏิบัติงานตามที่มอบหมายได้ มีพัฒนาการในด้านความรู้ทางวิชาการและพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และมีผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีผลงานเชิงประจักษ์ ด้านการคิดค้น ผลงาน ชิ้นงาน ความสามารถในการแก้ปัญหา มีผลงานที่เกิดจากความร่วมมือกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษาหรือได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน บุคคล ในชุมชน หรือสังคม ระดับจังหวัดหรือระดับภูมิภาคในการทำกิจกรรมต่างๆ ทางวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์ มีผลงาน นวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จในสังคม หรือเป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพในระดับต่างๆ หรือไปจนถึงระดับชาติหรือนานาชาติในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การได้รับรางวัล การยกย่องจากสังคม การเผยแพร่ตีพิมพ์ผลงาน

๑.๕.๒ ผลลัพธ์ด้านคุณลักษณะและพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาที่สอน มีเจตคติต่อการเรียน ต่อวิชาชีพ และสังคมประเทศชาติ ผู้เรียนกระตือรือร้นต่อการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ผู้เรียนสามารถริเริ่มและสร้างสรรค์ชิ้นงานที่เกิดจากการสร้างแรงบันดาลใจของตนเอง ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน เป็นตัวอย่างหรือต้นแบบที่มีความสุขในการเรียนและได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่าและรู้สึกว่าคุณค่าประสบความสำเร็จในการเรียน ตามศักยภาพ ผู้เรียนและผู้สอนเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรม จริยธรรม และการรับผิดชอบต่อสังคม ผู้เรียนและผู้สอนเป็นผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพในการจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ ผู้เรียนและผู้สอนพึงพอใจในการเรียนการสอน ความพึงพอใจของผู้ใช้นักศึกษาและบัณฑิต

๑.๖ เอกสารหลักฐานผลการประเมินการสอนทุกกระบวนวิชาย้อนหลัง ๒ ปีการศึกษา หัวข้อนี้ผู้ขอ กำหนดตำแหน่งต้องแสดงหลักฐานผลการประเมินการสอนทุกกระบวนวิชาย้อนหลัง ๒ ปีการศึกษาจากต้นสังกัด สำหรับผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ผลการสอนเฉลี่ยระดับดีมาก และศาสตราจารย์ ผลการสอนเฉลี่ยระดับดีเด่น เพื่อแสดงถึงคุณสมบัติความเป็นผู้สอนที่ดีในการที่จะเป็น ผู้ขอผลงานด้านการสอน

๒. เอกสารหลักฐานผลการประเมินของคณะผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewers) จากบุคคลภายนอก เอกสารในข้อที่ ๑.๑ - ๑.๖ จะต้องได้รับการประเมินโดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิ (peer reviewers) จากบุคคลภายนอก สำหรับผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิระดับมหาวิทยาลัย สำหรับรองศาสตราจารย์ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิระดับชาติ และสำหรับศาสตราจารย์ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิระดับชาติ หรือระดับนานาชาติ ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก หมายถึง ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาใกล้เคียง โดยต้องเป็นบุคคลที่มีใบบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้ขอสังกัดและไม่ได้อยู่ในบังคับบัญชาของสถาบันอุดมศึกษานั้น

๓. หลักฐานเชิงประจักษ์ของผลงานที่เป็นที่ยอมรับในระดับวิชาการ หรือวิชาชีพ โดยผลงานแต่ละชิ้นต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์ อย่างน้อย ๒ รายการ ดังนี้

๓.๑ การนำไปใช้งานจริงโดยภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายในหน่วยงานต้นสังกัดระดับคณะ มหาวิทยาลัย เช่น การพัฒนาผู้เรียนกลุ่มอื่น การขยายผลใช้งานเป็นต้นแบบภายในคณะ มหาวิทยาลัย เป็นต้น

๓.๒ ผลงานอันเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่ไม่ใช่ลิขสิทธิ์ ที่เข้าสู่กระบวนการขอรับการรับรองทรัพย์สินทางปัญญา เช่น หนังสือรับรองการยื่นคำขอรับ อนุสิทธิบัตร สิทธิบัตร เป็นต้น

๓.๓ บทความฉบับสมบูรณ์เสนอในที่ประชุมวิชาการที่จัดโดยสมาคมวิชาการ หรือวิชาชีพที่มีการจัดอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๕ ปี ทั้งในระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีการบรรณาธิการโดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสถาบัน และมีการประเมินคุณภาพ

๓.๔ บทความวิชาการในหนังสือรวมบทความ หรือวารสารวิชาการที่มีการบรรณาธิการโดยคณะผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลากหลายสถาบัน

๔. หลักฐานที่แสดงถึงคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์

หัวข้อนี้ผู้ขอตำแหน่งจะต้องแสดงหลักฐานที่สะท้อนให้เห็นพฤติกรรม การปฏิบัติตนของผู้ขอที่แสดงต่อผู้เรียน/ศิษย์ ซึ่งสะท้อนพฤติกรรมการเสียสละ ทุ่มเทช่วยเหลือส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน การสร้างแรงบันดาลใจและการสร้างแรงจูงใจแก่ศิษย์ การมีปฏิสัมพันธ์อันดีเป็นกัลยาณมิตรต่อศิษย์ ซึ่งส่งผลอย่างชัดเจนต่อการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน/ศิษย์ และการปฏิบัติตนที่แสดงความมุ่งมั่นในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับบุคคล /องค์กรในการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ

๔.๑ แนวทางการจัดเตรียมเอกสารเพื่อการประเมินคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์ ในการเสนอข้อมูลนั้นผู้ขอรับการประเมินอาจจะนำเสนอทั้งพฤติกรรม กระบวนการ ดำเนินการและผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน เป็นผลงานที่มีความโดดเด่นได้รับการยกย่อง และยอมรับอย่างกว้างขวาง เพื่อแสดงถึงการเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์ผู้ขอรับการประเมินควรดำเนินการ ดังนี้

๔.๑.๑ ศึกษา และทำความเข้าใจเกณฑ์มาตรฐาน/ประเด็น และระดับคุณภาพในการประเมินที่กำหนด ซึ่งแสดงถึงการมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์ในระดับที่ขอรับการประเมิน

๔.๑.๒ ประมวลข้อมูลพฤติกรรม กระบวนการ และผลที่เกิดกับผู้เรียนที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์ ใน ๔ ประเด็น คือ

๔.๑.๒.๑ ความเป็นผู้อุทิศเวลาในการปฏิบัติงานเพื่อดูแลช่วยเหลือส่งเสริมพัฒนา
ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ

๔.๑.๒.๒ ความเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและการสร้างแรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้
ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา / ความเปลี่ยนแปลง

๔.๑.๒.๓ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียน/ลูกศิษย์ ทั้งทางวิชาการ/
วิชาชีพ และสัมพันธ์ภาพที่แสดงความเอื้ออาทรระหว่างกัน

๔.๑.๒.๔ การส่งเสริมสนับสนุนและมีคุณูปการต่อการศึกษา เป็นการปฏิบัติตน
ที่แสดงความมุ่งมั่นในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับบุคคล /องค์กรในการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ

๔.๑.๓ จัดทำข้อมูลร่องรอย หลักฐาน และรายละเอียดในแต่ละประเด็นมีดังนี้

ประเด็น	คำอธิบาย/คำแนะนำสำหรับผู้ขอ
๑. ความเป็นผู้อุทิศเวลาในการปฏิบัติงานเพื่อดูแลช่วยเหลือส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ	๑) มีข้อมูลกระบวนการ วิธีการ แนวทางที่ต้องใช้ความพยายามและความเสียสละร่างกาย เวลา สติปัญญา และอื่นๆ ในการพัฒนาผู้เรียนที่ดูแลรับผิดชอบให้เกิดการพัฒนาจากเดิม ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลงานโดดเด่นอย่างเห็นได้ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยอาจจะแยกเสนอข้อมูลการดำเนินการที่แตกต่างกันของผู้เรียนรายบุคคลหรือข้อมูลการดำเนินการที่แตกต่างกันในผู้เรียนกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้ (๑) ผู้เรียนที่มีความโดดเด่นเป็นพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง (๒) ผู้เรียนที่มีความต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษด้านใดด้านหนึ่ง และ (๓) ผู้เรียนปกติ ๒) มีข้อมูลการได้รับรางวัล การยอมรับ ผลงาน/ผลผลิตของลูกศิษย์/ผู้เรียน ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นผลจากการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือของอาจารย์ ๓) มีข้อมูลที่ผู้เรียนสะท้อนให้เป็นความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนของตนเองซึ่งเป็นผลจากการดูแลช่วยเหลือของอาจารย์ ๔) มีข้อมูลที่เพื่อนร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียนสะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนของผู้เรียนซึ่งเป็นผลจากการดูแลช่วยเหลือของอาจารย์
๒. ความเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและการสร้างแรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา / ความเปลี่ยนแปลง	๑) มีข้อมูลการเป็นแบบอย่าง/ตัวแบบเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา/ความเปลี่ยนแปลงจากเดิมอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม ๒) มีข้อมูลแนวทางการให้กำลังใจ คำปรึกษา การชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติตน หรือปฏิบัติงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนศิษย์นำไปปฏิบัติอย่างจริงจังต่อเนื่องส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน และประสบความสำเร็จจนได้รับการยอมรับ / การได้รับรางวัล/ได้รับการยกย่อง

ประเด็น	คำอธิบาย/คำแนะนำสำหรับผู้ขอ
	<p>๓) มีข้อมูลที่ผู้เรียนสะท้อนให้เป็นความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนของตนเองจากการได้รับแรงบันดาลใจ และแรงจูงใจจากอาจารย์</p> <p>๔) มีข้อมูลที่เพื่อนร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียนสะท้อนให้เห็นความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนของผู้เรียนจากการได้รับแรงบันดาลใจ และแรงจูงใจจากอาจารย์</p>
<p>๓. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและลูกศิษย์ ทั้งทางวิชาการ/วิชาชีพ และสัมพันธ์ภาพที่เป็นความเอื้ออาทรระหว่างกัน</p>	<p>๑) มีข้อมูลกระบวนการ แนวทางการช่วยเหลือศิษย์อย่างกัลยาณมิตรเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้ การปฏิบัติงานเชิงวิชาการ การพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้า ในทางวิชาชีพด้านใดด้านหนึ่ง แก่ศิษย์จนศิษย์เกิดผลงานที่โดดเด่น ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง</p> <p>๒) มีข้อมูลที่สะท้อนจากศิษย์ให้เห็นการปฏิบัติของอาจารย์ที่แสดงความเอื้ออาทร การช่วยเหลือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ส่งผลให้ตนเองเกิดพลังในการใช้ชีวิต การทำงาน และการแก้ปัญหาต่างๆ จนสำเร็จลุล่วง</p> <p>๓) มีข้อมูลที่สะท้อนจากเพื่อนร่วมงานและผู้เกี่ยวข้องที่แสดงให้เห็นความเอื้ออาทร การช่วยเหลือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ของผู้ขอรับการประเมินต่อศิษย์ส่งผลให้ศิษย์เกิดพลังในการใช้ชีวิต การทำงาน และการแก้ปัญหาต่างๆ จนสำเร็จลุล่วง</p>
<p>๔. การส่งเสริมสนับสนุนและมีคุณภาพต่อการศึกษา เป็นการปฏิบัติตนที่แสดงความมุ่งมั่นในการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับบุคคล /องค์กรในการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ</p>	<p>๑) มีข้อมูลที่แสดงกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกับบุคคล องค์กร หน่วยงานอื่น ในฐานะผู้ร่วมกิจกรรม หรือในฐานะผู้นำ ผู้ริเริ่ม ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาการศึกษาในระดับต่างๆ ทั้งระดับสถาบัน ระดับชาติ ระดับนานาชาติ</p> <p>๒) มีข้อมูลผลงานที่พัฒนาขึ้น ซึ่งมีความโดดเด่นได้รับการยอมรับในระดับต่างๆ ทั้งระดับสถาบัน ระดับชาติ ระดับนานาชาติ หรือผลงานที่ได้รับรางวัล การยกย่องจากสมาคมวิชาการหรือวิชาชีพ ในระดับต่างๆ หรือผลงานที่ได้รับการรับรอง/คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา</p>

๔.๑.๔ จัดทำเอกสารเพื่อการประเมินคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์ มีสาระสำคัญ ๒ ส่วนคือ

๔.๑.๔.๑ เอกสารสรุปสาระที่แสดงการเป็นผู้อุทิศเวลาและผู้สร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานใน ๓ ประเด็น คือ ๑) ความเป็นผู้อุทิศเวลาในการปฏิบัติงานเพื่อดูแลช่วยเหลือส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ ๒) ความเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและการสร้างแรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา/ ความเปลี่ยนแปลง ๓) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและลูกศิษย์และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ ทั้งทางวิชาการ/ วิชาชีพและสัมพันธ์ภาพที่เป็นความเอื้ออาทรระหว่างกัน

๔.๑.๔.๒ เอกสารสรุปสาระที่แสดงความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตนในการพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมในเชิงวิชาการและวิชาชีพ การสร้างผลงานที่ดีเด่นจนได้รับการยกย่อง และยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยควรมีการแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และหลักฐานการได้รับรางวัลหรือการยกย่องจากองค์กร หน่วยงานในระดับต่างๆ ในการเสนอข้อมูลนั้นต้องสอดคล้องกับเกณฑ์ในระดับที่เสนอขอ

๔.๑.๕ พิจารณารายชื่อผู้เรียน/ ศิษย์ที่ได้เรียนรู้/ พัฒนาตนเองที่เป็นผลจากการปฏิบัติของผู้ขอรับการประเมิน ตลอดจนข้อมูลที่แสดงลักษณะการปฏิบัติงานของผู้เรียน /ศิษย์ ที่บ่งบอกถึงการนำความรู้และแนวทางการพัฒนาไปใช้ และผลงานของผู้เรียน/ศิษย์ที่เกิดขึ้นทั้งผลงานที่มีความโดดเด่นและผลงานที่ได้รับการยกย่องในลักษณะต่างๆ โดยจะต้องแสดงให้เห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นผลจากการปฏิบัติงานของผู้ขอรับการประเมิน โดยรายชื่อผู้เรียน/ศิษย์ที่แสดงอาจจะเป็นผู้เรียน/ศิษย์ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว หรือผู้เรียน/ศิษย์ที่กำลังศึกษาอยู่ หรือ ผู้เรียน/ศิษย์ ทั้ง ๒ กลุ่ม อย่างน้อย ๕ คน พร้อมทั้งที่อยู่และเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ

๔.๒ ระดับคุณภาพของคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์

สำหรับระดับคุณภาพในการประเมินในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ มีรายละเอียดดังนี้

ประเด็น	ระดับคุณภาพ		
	ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์	ระดับรองศาสตราจารย์	ระดับศาสตราจารย์
๒.๑ ความเป็นผู้อุทิศเวลาในการปฏิบัติงานเพื่อดูแลช่วยเหลือส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ	มีกระบวนการ วิธีการ แนวทางที่ต้องใช้ความพยายาม และความเสียสละแรงกาย เวลา สติปัญญา และอื่นๆ ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่ชัดเจน		
๒.๒ ความเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและการสร้างแรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา/ความเปลี่ยนแปลง	มีการสร้างแรงบันดาลใจแรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา/ความเปลี่ยนแปลง ในการทำงาน และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต	มีการสร้างแรงบันดาลใจแรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา/ความเปลี่ยนแปลง ในการทำงาน และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงานอย่างชัดเจน	มีการสร้างแรงบันดาลใจแรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา/ความเปลี่ยนแปลงในการทำงาน และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงานอย่างชัดเจน และมีผลงานโดดเด่น เป็นประโยชน์ได้รับการยอมรับจากวงวิชาการ วิชาชีพ

ประเด็น	ระดับคุณภาพ		
	ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์	ระดับรองศาสตราจารย์	ระดับศาสตราจารย์
๒.๓ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับลูกศิษย์ ทั้งทางวิชาการ/ วิชาชีพ และสัมพันธ์ภาพที่เป็นความเอื้ออาทรระหว่างกัน	มีการปฏิบัติที่สะท้อนความเอื้ออาทร การช่วยเหลือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ส่งผลให้ลูกศิษย์เกิดพลังในการใช้ชีวิต การทำงาน การแก้ปัญหาต่างๆ จนสำเร็จลุล่วง		
๒.๔ เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและมีคุณูปการต่อการศึกษาโดยได้รับการยอมรับจากวงวิชาการหรือวิชาชีพ โดยต้องแสดงหลักฐานการได้รับรางวัลหรือการยกย่องจากสมาคมวิชาการหรือวิชาชีพ	๑) ผู้ขอรับการประเมินมีการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นในการจัดกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ การจัดกิจกรรม/โครงการ ดูแล ช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียน ๒) ผู้ขอรับการประเมินมีผลงานที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากองค์กร/หน่วยงาน/สถานศึกษา	๑) ผู้ขอรับการประเมินมีการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในและนอกสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ ๒) ผู้ขอรับการประเมินมีผลงานที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากองค์กร/หน่วยงาน/สถานศึกษา ทั้งภายใน และภายนอก และนำไปปรับใช้ในบริบทที่แตกต่าง และมีการขยายผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง	๑) ผู้ขอรับการประเมินมีการปฏิบัติงานในฐานะผู้นำวิชาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาการศึกษาในระดับชาติหรือนานาชาติ ๒) ผู้ขอรับการประเมินมีผลงานที่พัฒนาขึ้นที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้ (๑) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับชาติหรือนานาชาติ และได้รับรางวัลหรือการยกย่องจากสมาคมวิชาการหรือวิชาชีพในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือ (๒) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับชาติหรือนานาชาติ และเป็นผลงานที่ได้รับการรับรอง/คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕. จำนวนผลงานวิชาการ

๕.๑ สำหรับผู้ที่ยื่นขอโดยวิธีปกติ ผู้ขอต้องมีจำนวนผลงานวิชาการในแต่ละตำแหน่ง ดังนี้

ตำแหน่งทางวิชาการที่ยื่นขอ โดยวิธีปกติ		เกณฑ์ประเมินลักษณะคุณภาพ และจำนวนเรื่อง		
		B	A	A+
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-	๑	-	-
รองศาสตราจารย์	วิธีที่ ๑	๒	-	-
	วิธีที่ ๒	-	๑	-
ศาสตราจารย์	วิธีที่ ๑	-	๒	-
	วิธีที่ ๒	-	-	๑

รายละเอียดเพิ่มเติม

- ผลงานการสอนตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ขอต้องเป็นผู้ประพันธ์อันดับแรก (first author) เท่านั้น
- ผลงานการสอนที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา ประกาศนียบัตร หรือเพื่อสำเร็จการศึกษา หรือการอบรม จะนำมาใช้เสนอขอไม่ได้ เว้นแต่ผู้ขอได้แสดงหลักฐานว่าได้ปรับปรุงแก้ไข หรือพัฒนาเพิ่มเติมขยายผลต่อจากเรื่องเดิม จนปรากฏความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ จะพิจารณาเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นจากเดิมเท่านั้น
- ผลงานการสอนที่เสนอขอ ต้องเป็นผลงานหลังจากได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์ แล้วแต่กรณี
- ผลงานการสอนที่เสนอขอ ต้องเป็นผลจากการปฏิบัติงานของผู้เสนอขอ โดยมีภาระงานสอนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ของจำนวนชั่วโมงทั้งหมดในรายวิชานั้นๆ (เช่น รายวิชา ๓ หน่วยกิต จำนวนชั่วโมงทั้งหมด คือ ๔๕ ชั่วโมง ภาระงานสอนต้องไม่น้อยกว่า ๒๒.๕ ชั่วโมง) และต้องผ่านการใช้งานจริงมาไม่น้อยกว่า ๒ ปีการศึกษา หรือ ๔ ภาคการศึกษา หรือไม่น้อยกว่า ๔ กระบวนวิชา ในกรณีที่กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นหน่วยการเรียน (Module) ในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง จะต้องทำการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๔ ครั้ง หรือไม่น้อยกว่า ๔ Modules เมื่อทำการสอนรายวิชาอื่นๆ
- ผลงานการสอนที่เสนอขอ ต้องผ่านการประเมินคุณภาพโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (peer reviewer) ที่มาจากหลากหลายสถาบัน พร้อมแสดงหลักฐานประกอบ

(อ้างอิง ประกาศ ก.พ.อ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๕)

๕.๒ สำหรับผู้ที่ยื่นขอโดยวิธีพิเศษ ผู้ขอต้องมีผลงานการสอนผ่านเกณฑ์ลักษณะคุณภาพ สำหรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการแต่ละตำแหน่งนี้

ตำแหน่งทางวิชาการที่ยื่นขอโดยวิธีพิเศษ	เกณฑ์ลักษณะคุณภาพ และจำนวนเรื่อง		
	B	A	A+
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	๑		
รองศาสตราจารย์		๒	
ศาสตราจารย์			๒
รายละเอียดของเกณฑ์เพิ่มเติม (ดูท้ายตาราง ข้อ ๓.๑.๑)			
(อ้างอิง ประกาศ ก.พ.อ. ๒๕๖๔ ข้อ ๕ และข้อ ๑๙.๑)			

๖. ลักษณะคุณภาพของผลงานวิชาการ

ผลงานการสอนที่เสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน จะต้องมียุทธศาสตร์คุณภาพ ตามเกณฑ์ที่กำหนด ลักษณะคุณภาพ หมายถึง คำอธิบายเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพผลงานการสอน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิจะใช้เป็นแนวทางในการประเมินโดยพิจารณาจาก “เอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์” ที่ผู้ขอ ยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการเฉพาะด้านผลงานการสอน แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ B, A และ A+ ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ลักษณะคุณภาพที่กำหนดในประกาศ ก.พ.อ. ๒๕๖๔	คำอธิบาย/คำแนะนำสำหรับผู้ขอ
B	<ol style="list-style-type: none"> มีแนวความคิดการออกแบบการเรียนรู้ นวัตกรรม เป็นงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่ปรับจากแนวคิดเดิม หรือเป็นแนวคิดใหม่ มีข้อมูลหลักฐานชัดเจนว่า ผลงานที่พัฒนาขึ้นนำไปสู่ผลลัพธ์การจัดการเรียนรู้ หรือสมรรถนะผู้เรียนเชิงประจักษ์ หรือคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ และต้องมีหลักฐานชัดเจนว่า ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการพัฒนาผู้เรียน 	<p>ผลงานการสอนที่ใช้เสนอขอที่มีคุณภาพระดับ B ควรอธิบายรายละเอียดที่แสดงให้เห็นถึง แนวคิดการออกแบบการเรียนรู้ ในรายวิชาหรือส่วนหนึ่งของรายวิชาที่ได้ใช้ในการสอนจริงมาแล้วในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา อย่างน้อย ๒ ปีการศึกษา หรือ ๔ ภาคการศึกษา หากระยะเวลาที่ใช้ในการสอนมาแล้ว ไม่ครบตามที่กำหนดข้างต้น ต้องเสนอผลงานการสอนที่ได้ใช้ในการสอนจริงมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ รายวิชา โดยนำเสนอข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบุให้ชัดเจนว่า เป็นผลงานการสอนของรายวิชาใด ในหลักสูตรสาขาวิชาใด มีวัตถุประสงค์รายวิชา และ คำอธิบายรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไว้อย่างไร - มีการได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ หรือสมรรถนะของผู้เรียนที่จะเกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอน

ระดับ คุณภาพ	ลักษณะคุณภาพที่กำหนดใน ประกาศ ก.พ.อ. ๒๕๖๔	คำอธิบาย/คำแนะนำสำหรับผู้ขอ
	<p>กลุ่มอื่นได้ การขยายผลใช้งาน เป็นต้นแบบภายในคณะ มหาวิทยาลัยจากแนวคิดเดิม หรือเป็นแนวคิดใหม่</p>	<p>ของท่านในรายวิชานั้นหรือส่วนหนึ่งของรายวิชานั้น อย่างไร มีที่มาอย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการออกแบบการจัดการเรียนการสอน (ออกแบบ การเรียนรู้) โดยยึดหลักแนวคิดทางวิชาการหรือหลัก ทฤษฎีใด ควรอธิบายให้ชัดเจนว่า แนวคิด ทางวิชาการดังกล่าวมีความเหมาะสมกับรายวิชานั้นๆ และสอดคล้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างไร - มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างไร อาจอธิบายวิธีการที่ใช้ในแต่ละหัวข้อหรือคาบเรียน พร้อมทั้งระบุกระบวนการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ เอกสาร สื่อการสอน เครื่องมือ หรือเทคโนโลยีที่ใช้ โดยละเอียด - มีการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร พร้อมทั้งอธิบายว่า การจัดการเรียนการสอนตาม วิธีการที่ท่านใช้ ส่งผลต่อการพัฒนาผลลัพธ์การ เรียนรู้ของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้อย่างไร - อธิบายความสำเร็จหรือจุดเด่นของผลงานการสอน ของท่าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเป็นนวัตกรรม หรือเป็น ผลงานสร้างสรรค์ หรือเป็นผลงานที่เสนอแนวคิดใหม่ ที่แตกต่างจากแนวคิดเดิมหรือวิธีการสอนแบบเดิม - อธิบายพร้อมแสดงหลักฐานที่ชัดเจนว่า ผลงานการสอน ของท่านได้รับการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน กับผู้เรียนกลุ่มอื่น ซึ่งอาจเป็นหลักสูตรสาขาวิชาอื่น ภายในคณะหรือภายในมหาวิทยาลัย เพราะเหตุใด จึงได้มีการนำไปใช้ ถูกนำไปใช้อย่างไร ผลเป็นอย่างไร
A	<p>ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับ B และต้อง มีหลักฐานชัดเจนว่า ผลการศึกษา สามารถนำไปใช้ประโยชน์กับ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายนอก มหาวิทยาลัย โดยนิติบุคคลอื่น</p>	<p>ผลงานการสอนที่ใช้เสนอขอที่มีคุณภาพระดับ A นอกจากจะต้องเสนอรายละเอียดของผลงานการสอน ตามลักษณะคุณภาพระดับ B แล้ว จะมีการนำเสนอ รายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - อธิบายพร้อมแสดงหลักฐานที่ชัดเจนว่า ผลงานการ สอนของท่าน ได้ถูกนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรสาขาวิชาใด ของมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน

ระดับ คุณภาพ	ลักษณะคุณภาพที่กำหนดใน ประกาศ ก.พ.อ. ๒๕๖๔	คำอธิบาย/คำแนะนำสำหรับผู้ขอ
		การศึกษาอื่นใด เพราะเหตุใดจึงได้มีการนำไปใช้ ถูกนำไปใช้อย่างไร ผลเป็นอย่างไร
A+	ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับ A และต้อง มีหลักฐานชัดเจนว่า ผลการศึกษา ผ่านการรับรองมาตรฐาน ระดับชาติ หรือนานาชาติ	ผลงานการสอนที่ใช้เสนอขอที่มีคุณภาพระดับ A+ นอกจากจะต้องเสนอรายละเอียดของผลงานการสอน ตามลักษณะคุณภาพระดับ B และระดับ A แล้ว จะมีการนำเสนอรายละเอียดเพิ่มเติม ดังนี้ -อธิบายพร้อมแสดงหลักฐานที่ชัดเจนว่า ผลงาน การสอนของท่าน ได้รับการรับรองมาตรฐานระดับชาติ (เช่น เป็นต้นแบบของการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับ การรับรองจากสภาวิชาชีพ จากเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา หรือจากกระทรวง อว.) หรือระดับนานาชาติ (เช่น สมาคมวิชาชีพระดับนานาชาติ หรือ เครือข่าย ความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาระดับนานาชาติ) เพราะเหตุใดจึงได้มีการรับรองมาตรฐาน และเกิดผลอย่างไร

จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการ

การพิจารณากำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ดังนี้

๑. ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตน ไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น ไม่สร้างข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันไม่มีอยู่จริง (fabrication) ไม่บิดเบือนข้อมูลหรือข้อเท็จจริง (falsification) ไม่นำผลงานของตนเองในเรื่องเดียวกันไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการมากกว่าหนึ่งฉบับ ในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นผลงานใหม่ รวมถึงไม่คัดลอกข้อความใด ๆ จากผลงานเดิมของตน โดยไม่อ้างอิงผลงานเดิมตามหลักวิชาการ

๒. ต้องอ้างอิงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาใช้ในผลงานทางวิชาการของตนเองเพื่อแสดงหลักฐานของการค้นคว้า

๓. ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น หรือสิทธิมนุษยชน

๔. ผลงานทางวิชาการต้องได้มาจากการศึกษาโดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์ ปราศจากอคติ และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการศึกษาหรือวิจัย โดยหวังผลประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่ขยายข้อค้นพบ โดยปราศจากการตรวจสอบยืนยันในทางวิชาการ

๕. ต้องนำผลงานทางวิชาการไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

๖. หากผลงานทางวิชาการมีการใช้ข้อมูลจากการทำการวิจัยในคนหรือสัตว์ ผู้ขอจะต้องยื่นหลักฐานแสดงการอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันที่มีการดำเนินการ

✦ กระบวนการในการพิจารณาการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน ✦

การเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอนมี ๒ รูปแบบ จะประกอบไปด้วย

๑. การเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอนโดยผู้เสนอขอตำแหน่ง

๒. การเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอนโดยผู้บังคับบัญชา

การเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน ให้ดำเนินการ ดังนี้

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษามีมติให้คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาด้านการสอนปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอนของสภาสถาบันอุดมศึกษา ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ภาคผนวก

๑. องค์ประกอบของผลงาน

ข้อมูลองค์ประกอบของผลงานเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ และผลงานการสอน มีลักษณะแตกต่างกันในประเด็นต่อไปนี้

องค์ประกอบของผลงาน	
ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และการเรียนรู้	ผลงานการสอน
๑. สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	๑. สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หรือปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน
๒. แนวคิด ทฤษฎี หลักการและเหตุผล หรือความเชื่อที่ผู้สอนใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน ที่เป็นนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนหรือ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ นวัตกรรมดังกล่าว อาจเป็นรูปแบบใหม่ของการสอนหรือเป็นการ สอนแนวใหม่ หรือเป็นงานประดิษฐ์คิดค้นที่ พัฒนาขึ้นใหม่ หรือปรับประยุกต์จากของเดิม อย่างเห็นได้ชัด เช่น เป็นบทเรียนแบบใหม่ กิจกรรมใหม่ หรือเทคนิคใหม่ในการจัดการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน	๒. ประสิทธิภาพ แนวคิด ทฤษฎี หลักการและเหตุผล ที่ผู้สอนใช้ในการออกแบบการเรียนการสอน ที่เป็นนวัตกรรม หรือปรับประยุกต์จากของเดิม อย่างเห็นได้ชัด เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เช่น รูปแบบการสอน หรือการสอนแนวใหม่ เทคนิค สื่อการสอน เทคโนโลยีดิจิทัล งานประดิษฐ์คิดค้น ที่พัฒนาขึ้น เป็นต้น
๓. กระบวนการและผลลัพธ์ในการนำนวัตกรรมนั้น ไปทดลองใช้กับผู้เรียนในสถานการณ์จริง แสดงผลในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ โดยมีข้อมูลหลักฐานรองรับว่า ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในผู้เรียนในทิศทาง ที่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในผู้เรียน และผู้สอน	๔. กระบวนการในการนำไปใช้กับผู้เรียนใน สถานการณ์จริงกระบวนการพัฒนาที่นำไปสู่

๒. ความแตกต่างของผลงานที่ใช้ในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเฉพาะด้านการสอนกับตำแหน่งทางวิชาการทั่วไป

การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการทั่วไป ที่ใช้ผลงานผลงานวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ กับการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเฉพาะด้านการสอน มีความแตกต่างกันในประเด็นต่อไปนี้

ตำแหน่งทางวิชาการทั่วไป	ตำแหน่งทางวิชาการเฉพาะด้านการสอน
ลักษณะของผลงาน	
ผลงานวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ในรูปการศึกษาหรือการวิจัยเชิงทดลองหรือการวิจัยและพัฒนา	ผลงานปฏิบัติการด้านการสอนที่เกิดขึ้นจริง ต่อเนื่อง และเห็นผลสำเร็จเชิงประจักษ์เกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ไม่ได้เน้นการใช้ผลงานที่เป็นผลงานวิจัย หนังสือ ตำรา
ระยะเวลาในการสร้างผลงาน	
ไม่ได้กำหนด อาจเป็นผลงานจากการพัฒนาการเรียนการสอนในหนึ่งภาคการศึกษาก็ได้	ผ่านการสอนจริงไม่น้อยกว่า ๒ ปีการศึกษา หรือ ๔ ภาคการศึกษา หรือใช้งานจริงมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ภาระงานวิชา
การเผยแพร่ผลงานหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ที่แสดงการยอมรับในระดับวิชาการ/วิชาชีพ	
เผยแพร่ผลงาน แบบใดแบบหนึ่ง ๑) รายงานการศึกษาระดับสมบูรณ ๒) บทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ ๓) หนังสือรวมบทความ ๔) บทความวิจัยนำเสนอในที่ประชุมทางวิชาการ	หลักฐานเชิงประจักษ์ของผลงาน อย่างน้อย ๒ รายการ ๑) บทความฉบับสมบูรณเสนอในที่ประชุมวิชาการ ๒) บทความวิชาการในหนังสือรวมบทความ หรือวารสารวิชาการ ๓) การนำไปใช้งานจริงภายในหน่วยงานต้นสังกัดระดับคณะ มหาวิทยาลัย ๔) ภาระงานการขอรับการรับรองทรัพย์สินทางปัญญา
	หลักฐานเชิงประจักษ์ของคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ๑) ความเป็นผู้ใช้เวลาและผู้สร้างแรงบันดาลใจในการปฏิบัติงานเพื่อดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สร้างแรงบันดาลใจ ความสัมพันธ์ระหว่าง “ครู” และ “ลูกศิษย์” ๒) ความเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนและมีคุณูปการต่อการศึกษา โดยได้รับการยอมรับจากวงวิชาการหรือวิชาชีพ

๓. มโนทัศน์เกี่ยวกับการสอน และลักษณะผลงานวิชาการ

๓.๑ มโนทัศน์เกี่ยวกับการสอน

การสอนเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนที่ผู้สอนดำเนินการจัดกระทำภายใต้บริบทการสอน โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยทั้งศาสตร์และศิลปะในการสอนในด้านศาสตร์นั้น การสอนเป็นความรู้ที่มีระบบแบบแผน รูปแบบวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนที่ชัดเจน มีแนวคิด ทฤษฎี และมีผลการศึกษาค้นคว้าทดลองที่ได้มีการสะสมความรู้ที่เกิดจากการคิด การวิเคราะห์ของนักปราชญ์และนักคิดทั้งหลาย หรือได้มาจากการศึกษาค้นคว้า ทดสอบ พิสูจน์ ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาต่างๆ มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ความรู้ดังกล่าวประกอบด้วยปรัชญาการศึกษา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดทางการสอน จิตวิทยาทางการเรียนรู้ ระบบ รูปแบบ วิธีการและเทคนิคการสอน รวมทั้งบริบททางการสอนที่ผู้สอนจะนำมาใช้ยึดถือเป็นพื้นฐานหลักในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ **ในด้านศิลปะการสอน** นั้น หมายถึง ความรู้และความสามารถในการนำเอาศาสตร์การสอนและจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้ วิธีการ กิจกรรมและเทคนิค และการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ทรัพยากร สิ่งแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้การสอนมีความน่าสนใจ สนุกสนาน มีชีวิตชีวา ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ราบรื่น มีความสุขและประสบความสำเร็จในการเรียน จากการที่นำเอาทั้งศาสตร์และศิลปะมาใช้ในการสอน ความรู้จึงไม่ได้เกิดจากแต่เฉพาะจากตัวผู้สอนเท่านั้น แต่เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นได้อย่างหลากหลาย เกิดได้ทุกที่ ทุกเวลาภายใต้การจัดการของครู ผู้สอน ปัจจุบันคำว่า การสอน (teaching) จึงมักใช้คำว่า การจัดการเรียนการสอน (instruction) ต่อมาปัจจุบันใช้คำว่า การจัดการเรียนรู้ (learning management) แทนความหมายของคำว่า การสอน ซึ่งแต่เดิมคือการถ่ายทอดความรู้จากครูไปยังผู้เรียนซึ่งมีความหมายที่แคบ

การสอนเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้สอนจะเป็นผู้แปลงหลักสูตรไปสู่การสอนในชั้นเรียน ผู้เรียนจะมีคุณภาพ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมายตามของหลักสูตรได้ ขึ้นอยู่กับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีการใช้สื่อการสอนและการวัดและการประเมินการเรียนการสอนตลอดเวลา ดังนั้น การสอนจะเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับหลักสูตร สื่อและการวัดและการประเมินอย่างแยกไม่ออก จึงต้องมีการดำเนินการควบคู่กันไปตลอดเวลา ผู้สอนจะทำการวัดและการประเมินผลอย่างเหมาะสมและหลากหลายทั้งก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังจากการสอน เพื่อให้การสอนประสบความสำเร็จบรรลุตามจุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้

หลักการสอน หลักการสอนเป็นปรากฏการณ์ต่างๆ ทางการสอนที่ได้รับการพิสูจน์ การทดสอบ และการยอมรับว่าเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ในการสอนให้ประสบความสำเร็จ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หลักการสอนหลายๆ หลักการอาจนำไปสู่การสร้างทฤษฎีการสอนได้ หลักการสำคัญในการสอน ได้แก่

๑. การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมอย่างหลากหลาย มีความหมายต่อผู้เรียน สอดคล้องกับ ความสนใจ ความต้องการ ความถนัดและสภาวะของผู้เรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒. กิจกรรมการสอนทันสมัย เน้นทักษะ สมรรถนะของคนในโลกยุคใหม่ เหมาะสมกับการ เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและพลวัตของโลกยุคใหม่ที่ต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา นำความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และสมัยใหม่ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ เกิดทักษะและคุณลักษณะในสังคมโลกยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้เชิงรุก ให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการ ทำกิจกรรมต่างๆ ได้ลงมือปฏิบัติจริงที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้มา เป็นผู้ชี้แนะความรู้ อำนวยการเรียนรู้ สร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้และแสวงหา คำตอบด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติ ได้ฝึกทักษะ ได้คิด ได้ซักถาม ได้แสดงความคิดเห็น ได้ฝึกค้นคว้า สังเกต รวบรวมข้อมูล รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และได้สร้างผลงานและสร้างสรรค์นวัตกรรม

๔. กิจกรรมการสอนให้ความสำคัญทั้งความรู้ ทักษะ **ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ที่ดีงาม** และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน และสร้างแรงบันดาลใจในวิชาชีพและการดำรงชีวิต อย่างมีความสุข

๕. จัดกิจกรรมการสอนแบบบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับ วิชาอื่นหรือชีวิตจริงที่เกี่ยวข้อง มีการนำความรู้ **สถานการณ์ในสังคม** นำภูมิปัญญาในชุมชนและท้องถิ่น มาประยุกต์ใช้ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย ในการ จัดการเรียนการสอนให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ เพื่อร่วมกันพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ ของผู้เรียน

๖. กิจกรรมการสอนสร้างปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการทำงาน เป็นทีม ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามและ มีความรับผิดชอบต่อกลุ่ม สังคม

๗. มีหลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นฐานรองรับในการประยุกต์ใช้การจัดกิจกรรมการสอน

๓.๒ ลักษณะผลงานวิชาการด้านการสอน

ผลงานทางวิชาการด้านการสอน มี ๒ ส่วน คือ ๑) ผลงานการสอน เป็นผลงานที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติการสอนรายวิชาที่นำเสนออย่างเป็นระบบ มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ และ ๒) หลักฐาน เชิงประจักษ์ของผลงานการสอนที่เป็นที่ยอมรับในระดับวิชาการ หรือวิชาชีพ เป็นผลงานที่มีการเผยแพร่ เป็นที่ยอมรับในระดับวิชาการและวิชาชีพ มีหลักฐานเชิงประจักษ์ครบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ในส่วนนี้จะเสนอรายละเอียดผลงานการสอนเพิ่มเติม ๒ ส่วนคือ ๑) ลักษณะผลงานและการ เสนอผลงาน และ ๒) การจัดทำรายละเอียดโครงสร้างรายวิชา การจัดทำแผนการสอน และการประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา ดังนี้

๓.๒.๑ ลักษณะผลงานและการเสนอผลงาน

ผลงานการสอน เป็นผลงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการสอนที่มีคุณภาพและมี ประสิทธิภาพ ต้องเป็นความรู้ใหม่ที่ผู้สอนได้พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ และได้ใช้ปฏิบัติในงานประจำ มาแล้วในวิชาใดวิชาหนึ่งซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันอื่นที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ประยุกต์จากการสอนแบบเดิมอย่างเห็นได้ชัดเกิดผลลัพธ์ที่แสดงว่าผู้เรียน มีพัฒนาการด้านความรู้ ทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดีขึ้นทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ก่อให้เกิด

การเรียนรู้ทั้งผู้เรียนและผู้สอน เป็นตัวอย่างหรือต้นแบบการสอนที่ดีในระดับสถาบัน ระดับชาติ นานาชาติ ได้รับการเผยแพร่ครบถ้วนสมบูรณ์ในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน (peer review) อย่างเป็นระบบ หรือมีการถ่ายทอดสู่การใช้งานจริงในภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย ทั้งนี้การสอนต้องผ่านการใช้งานจริงในรายวิชาที่สอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปีการศึกษา ผ่านการแก้ไขปรับปรุงที่แสดงถึงการพัฒนาการของรายวิชามาโดยตลอด โดยผู้สอนสามารถเสนอผลงานการสอนแบบใดแบบหนึ่งได้ตามความเหมาะสม ดังนี้

๓.๒.๑.๑ ผลงานการสอนคนเดียวทั้งรายวิชา

เป็นผลงานการสอนตลอดทั้งรายวิชาตามโครงสร้างรายวิชา ที่ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการสอนตามกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาเองเพียงผู้เดียว ซึ่งผู้เสนอเป็นผู้รับผิดชอบการสอนในรายวิชานั้นทั้งหมด มีรูปแบบการดำเนินการตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีแผนการสอนและผลการประเมินผลการสอนครบถ้วน ตามจุดประสงค์รายวิชาที่กำหนดไว้

๓.๒.๑.๒ ผลงานการสอนโดยผู้สอน ๒ คนในรายวิชา

เป็นผลงานการสอนในรายวิชาที่มีผู้สอนสองคนแบ่งกันรับผิดชอบการสอนหลัก ในบางหัวข้อ ผู้สอนอาจเลือกทำผลงานการสอนที่ตนเองรับผิดชอบในบางหัวข้อซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา ตามที่โครงสร้างรายวิชาที่กำหนดไว้ ให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ที่กำหนดในเพียงบางข้อ มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งผู้เสนอต้องเป็นผู้รับผิดชอบในหัวข้อที่รับผิดชอบนั้นทั้งหมด มีรูปแบบการดำเนินการตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีแผนการสอน และผลการประเมินผลการสอนครบถ้วนตามจุดประสงค์ในข้อที่กำหนดไว้ ทั้งนี้จะต้องมีจำนวนชั่วโมง และมีภาระงานสอนในรายวิชานั้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๓.๒.๑.๓ ผลงานการสอนโดยผู้สอนหลายคนในรายวิชา

เป็นผลงานการสอนในรายวิชาที่มีผู้สอนหลายคน โดยมีผู้สอนหลักหรือหัวหน้า การสอนในรายวิชานั้นๆ โดยมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม โดยในแต่ละกลุ่มย่อยมีผู้สอนประจำกลุ่มย่อยและรับผิดชอบผู้เรียนในกลุ่มย่อยของตน ซึ่งผู้สอนประจำกลุ่มย่อยแต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมในภาระงานสอนร่วมกับผู้สอนหลักตั้งแต่เริ่มสอนในฐานะผู้สอนร่วม และเมื่อมีการแบ่งกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้และแยกย้ายกันไปปฏิบัติกิจกรรมทั้งภาคทฤษฎีหรือปฏิบัติ ผู้สอนประจำกลุ่มย่อยแต่ละคนจะต้องเป็นผู้สอน ดูแลรับผิดชอบการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มย่อยที่ตนรับผิดชอบ ซึ่งการดำเนินการสอนและจัดกิจกรรมในกลุ่มย่อยเป็นไปตามเนื้อหาสาระหรือหัวข้อตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน โดยผู้สอนกลุ่มย่อยจะจัดทำแผนการสอน จัดกิจกรรมและบริหารการสอนกลุ่มย่อยด้วยตนเองตามแต่ละกลุ่มที่ตนรับผิดชอบซึ่งมีความแตกต่างกัน ตามบริบท สถานที่และผู้เรียน และมีผลการประเมินผลการสอนกลุ่มย่อยของแต่ละคนครบถ้วนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินที่ผู้สอนทุกคนกำหนดร่วมกัน ทั้งนี้ ผู้สอนกลุ่มย่อยจะต้องมีจำนวนผู้เรียนในกลุ่มย่อยไม่น้อยกว่า ๑๐ คน และมีจำนวนชั่วโมงสอนในรายวิชานั้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๓.๒.๒ การจัดทำรายละเอียดโครงสร้างรายวิชา การจัดทำแผนการสอน และการประเมิน และปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จึงขอเสนอรายละเอียดเพิ่มเติม เพื่อเป็นข้อมูลเสริมสำหรับผู้ขอรับการประเมิน ใน ๓ ส่วน ดังนี้ ๑) การจัดทำโครงสร้างรายวิชา ๒) การจัดทำรายละเอียดแผนการสอน และ ๓) การประเมินการสอน

๓.๒.๒.๑ การจัดทำโครงสร้างรายวิชา

เป็นการกำหนดรายละเอียดของการสอนในรายวิชา การวางแผนบริหารจัดการการเรียนการสอนรายวิชาให้สอดคล้องและเป็นไปตามที่วางแผนไว้ในหลักสูตร อาจจะนำเสนอรายละเอียดข้อมูลที่มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลทั่วไปของรายวิชา ประกอบด้วย

๑) รหัสและชื่อรายวิชา

๒) จำนวนหน่วยกิต (ทฤษฎี – ปฏิบัติ)

๓) ประเภทของรายวิชา เช่น วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐาน

วิชาชีพ หรือวิชาชีพ วิชาเอก วิชาเอกเลือก

๔) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและผู้สอน

(๑) วัน เวลาเรียน /ภาคการศึกษา / ชั้นปี กลุ่มผู้เรียน

(๒) สถานที่เรียน ทั้งในและนอกที่ตั้งหลัก

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา อธิบายโดยย่อเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการพัฒนารายวิชานี้หรือการเปลี่ยนแปลงสำคัญๆ ที่เกิดขึ้น

๓. ลักษณะรายวิชาและการดำเนินการ

๑) คำอธิบายรายวิชา ตามที่ระบุไว้ในรายละเอียดหลักสูตร

๒) เนื้อหาวิชาหรือหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยที่จะสอนในแต่ละเรื่อง

หรือแต่ละคาบและแนวทางการจัดกิจกรรมการสอน

๓) จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษาและจำนวนชั่วโมงที่สอน ในแต่ละเรื่อง ระบุจำนวนชั่วโมงบรรยาย สอนเสริม การฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม/การฝึกงาน และการศึกษา ด้วยตนเอง

๔) จำนวน วัน เวลา จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษา และแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคลนอกเวลาเรียน

๕) วิธีการหรือช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา

๔. มาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา หมายถึง การกำหนด จุดประสงค์ (objective) ระดับรายวิชา เพื่อให้ผู้สอน หรือผู้ที่จะต้องจัดการเรียนการสอนต่อไปที่อาจไม่ได้ เกี่ยวข้องกับการทำหลักสูตรได้ทราบถึงความมุ่งหมายของหลักสูตรและรายวิชาที่จะต้องสอน บอกถึง ทิศทางการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรระดับรายวิชา จึงกระทำหลังจากที่ทราบลักษณะสภาพการต่างๆ ของข้อมูลพื้นฐานแล้วควรดำเนินการแก้ปัญหา และสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างไร จุดมุ่งหมายรายวิชาจะเป็นเครื่องชี้แนะการจัดการ เรียนการสอนโดยการจัดเนื้อหาสาระและเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่าง ได้อย่างเหมาะสม สามารถกำหนดให้ผู้เรียนได้รู้ว่าผู้เรียนจะได้เรียนรู้อะไรบ้าง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ เตรียมตัวล่วงหน้าได้ รวมทั้งเป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการวัดและการประเมินการเรียนการสอน

ตลอดจนจะบอกให้สาธารณชนได้ทราบว่า รายวิชานั้นต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องจะดำเนินการอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้จัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้นในแต่ละด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิด ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ อื่นๆ

๕. การวัดและการประเมินรายวิชา การวัดและการประเมินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เป็นกระบวนการสำคัญที่มีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน มีลักษณะสำคัญ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านอื่นๆ

๓.๒.๒.๒ การจัดทำรายละเอียดแผนการสอน

เป็นกระบวนการที่ผู้สอนเตรียมการจัดการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ เป็นการนำหลักสูตรรายวิชาในแต่ละเรื่องหรือแต่ละหัวข้อตามที่โครงสร้างรายวิชาที่กำหนดไว้ มาวางแผนและจัดทำแผนการสอนแต่ละหัวข้อหรือแต่ละคาบอย่างละเอียด โดยแผนการสอน ประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

๑. ส่วนหัวของแผน เป็นส่วนที่จะบอกลักษณะทั่วไปของแผนการสอนแต่ละเรื่องที่จะสอน เช่น ชื่อเรื่อง วันเวลา และจำนวนชั่วโมงที่สอน ผลลัพธ์การเรียนรู้

๒. รายละเอียดการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย

๑) มโนทัศน์ เป็นข้อความที่เป็น(คือ)สาระสำคัญเป็นแก่นของเนื้อหาสาระ หลักการ ข้อเท็จจริง และแนวคิดต่างๆของเนื้อหาสาระในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และควรทำอะไรหรือปฏิบัติตนอย่างไรจากการได้เรียนรู้ เห็นคุณค่าและประโยชน์จากสิ่งที่ได้เรียน

๒) จุดประสงค์ (instructional objective) หมายถึงจุดประสงค์ของการเรียนการสอนในแต่ละหัวข้อแต่ละเรื่อง เป็นการบอกให้ทราบว่าเมื่อสิ้นสุดการสอนในเรื่องนั้นๆ แล้วผู้เรียนจะสามารถทำอะไรได้บ้าง การกำหนดจุดประสงค์ต้องชัดเจน ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ-เจตคติ ซึ่งด้านความรู้ เน้นความสามารถทางสมอง หรือความรอบรู้ในเนื้อหาวิชา หลักการ หรือทฤษฎี ต่างๆ ด้านทักษะ เน้นการพัฒนาทักษะทางกายที่ถูกต้องและเหมาะสมกับการปฏิบัติงานแต่ละชนิด อย่างถูกต้อง แม่นยำ ว่องไว คล่องแคล่ว และสม่ำเสมอ ด้านคุณลักษณะ/เจตคติ เน้นความสนใจ เจตคติ ค่านิยม อารมณ์และความรู้สึก ความประทับใจ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทั้งที่วัดสังเกตได้และไม่ได้โดยตรง การเขียนจุดประสงค์การเรียนการสอน (instructional objective) ในแผนการสอน ควรเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดเป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ชัดเจนว่าผู้เรียนต้อง แสดงพฤติกรรมอะไรได้บ้าง แสดงออกในสถานการณ์หรือเงื่อนไขใด และเกณฑ์ในการตัดสินหรือระดับเกิดการเรียนรู้ที่ผู้สอนยอมรับพฤติกรรมนั้นว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งนี้ ระดับจุดประสงค์ทั้งด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ มีหลายระดับหลายขั้นตอน (Bloom's Taxonomy) (Bloom, ๑๙๕๙) ดังตาราง (Bloom, Engelhart, Furst, & Krathwohl, ๑๙๕๖) (Anderson, L. W. & Krathwohl, D.R., ๒๐๐๑)

ระดับจุดประสงค์ ด้านความรู้	ระดับจุดประสงค์ ด้านทักษะ	ระดับจุดประสงค์ ด้านคุณลักษณะ/เจตคติ
๑. ความรู้ความจำ : เป็นความสามารถในการจดจำ สิ่งที่เรียนมาแล้ว เช่น บอกได้ อธิบายได้	๑. การรับรู้ : เป็นการรับรู้สิ่งที่จะต้องปฏิบัติ โดยผ่านประสาทสัมผัส เช่น รู้สึก สังเกต สัมผัส	๑. การรับรู้ : เป็นการยอมรับความคิด กระบวนการ หรือสิ่งเร้าต่าง ๆ เช่น เลือก ติดตาม ยอมรับ
๒. ความเข้าใจ : เป็นความสามารถในการ จับใจความ การแปลความหมาย การสรุป เรียบเรียงหรือขยาย ความ เช่น แปลความหมาย เรียบเรียง ยกตัวอย่าง	๒. การเตรียมพร้อม : เป็นการเตรียมความพร้อมทาง สมอง ทางกาย และจิตใจ เช่น แสดงท่าทาง ตั้งท่าเข้าประจำที่	๒. การตอบสนอง : เป็นการปฏิบัติที่เป็นการตอบสนอง สิ่งที่รับรู้ด้วยความเต็มใจ เช่น อภิปราย เลือก
๓. การนำไปใช้ : เป็นความสามารถในการนำ สิ่งที่ได้ เรียนรู้ไปใช้ใน สถานการณ์ใหม่ เช่น ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ผลิต ซ่อมแซม	๓. การปฏิบัติงาน : เป็นการลงมือปฏิบัติโดยอาศัย ผู้แนะนำ การเลียนแบบ การทำ ตามตัวอย่าง การลองผิดลองถูก เช่น เลียนแบบ ทดลอง ฝึกหัด	๓. การเห็นคุณค่า : เป็นความรู้สึคนิยมชมชอบ พอใจ ในสิ่งใด สิ่งหนึ่งจนเกิดการปฏิบัติ ตามเป็นประจำ เช่น เลือก แสวงหา ประพฤติตาม นำมาใช้
๔. การวิเคราะห์ : เป็นความสามารถในการแยก จัดกลุ่ม บอกความสัมพันธ์ของ สิ่งต่าง ๆ เช่น แยกแยะ บอกเหตุผล จัดลำดับสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อย	๔. การปฏิบัติงานได้ : เป็นการลงมือปฏิบัติงานที่มี ความถูกต้อง คล่องแคล่ว เรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เช่น ทำได้สำเร็จด้วยตนเอง ทำงานได้เร็วขึ้น	๔. การจัดระบบค่านิยม : เป็นการนำเอาคุณค่าต่างๆ ที่เกิด จากการเรียนรู้มาผสมผสานและ จัดระบบเข้าด้วยกันเพื่อเสริมสร้าง ระบบคุณค่าขึ้นภายในตนเอง เช่น จำแนก จัดลำดับ จัดระเบียบ ผสมผสาน
๕. การประเมิน : เป็นความสามารถ ในการวินิจฉัย คุณค่า ประโยชน์ ของสิ่งต่างๆ โดยมีหลักเกณฑ์ ที่แน่นอน เช่น เปรียบเทียบ ตีค่า ลงความคิดเห็น วิวิจารณ์	๕. การปฏิบัติงานด้วยความ ชำนาญ / ปฏิบัติคล่องแคล่ว เป็นอัตโนมัติ : เป็นการทำงานในสถานการณ์ ใหม่ได้อย่างคล่องแคล่ว สำเร็จ อย่างง่ายดาย เป็นอัตโนมัติ และ มีประสิทธิภาพ เช่น ทำงานด้วย ความกระฉับกระเฉง จัดระบบ ควบคุมการทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	๕. การกำหนดเป็นคุณลักษณะ : เป็นการนำค่านิยมที่จัดระบบแล้ว มาปฏิบัติจนเป็นนิสัยเฉพาะตน เช่น สนับสนุน ให้เหตุผล แสดงออก ซักชวน

ระดับจุดประสงค์ ด้านความรู้	ระดับจุดประสงค์ ด้านทักษะ	ระดับจุดประสงค์ ด้านคุณลักษณะ/เจตคติ
๖. การสร้างสรรค์: เป็นความสามารถในสังเคราะห์ รวบรวม ส่วนย่อยๆ เพื่อสร้าง รูปแบบหรือโครงสร้างใหม่ เช่น ออกแบบ ประดิษฐ์ สร้าง คิดค้น วางหลักการ	๖. การปฏิบัติงานที่สร้าง ความคิดใหม่ สิ่งใหม่ แตกต่าง จากเดิม มีผลงานทางความคิด และชิ้นงานที่แปลกใหม่	๖.การมองโลกในแง่ดี ชอบค้นคว้า แสวงหาสิ่งใหม่ที่แตกต่างๆ เชื่อว่า ทุกอย่างสามารถทำได้และเป็นไปได้ ทุกวิกฤติมีโอกาส ทุกปัญหา ทางออกเสมอ

๓) เนื้อหาสาระที่ใช้สอน นำหัวเรื่องที่กำหนดจากโครงการรายวิชา
แล้วมาคัดเลือกเนื้อหาสาระที่เหมาะสมสอดคล้องสัมพันธ์กับจุดประสงค์ของหลักสูตร เขียนเฉพาะหัวข้อ
ใหญ่และหัวข้อย่อย ส่วนรายละเอียดของเนื้อหาให้เพิ่มเติมไว้เป็นภาคผนวกหรือจะอ้างอิงจากแหล่งตำรา
หนังสือ เอกสารหลักฐานที่ผู้สอนนำมาใช้สอน เนื้อหาที่เลือกมาใช้ในการเรียนการสอนเป็นความรู้ที่มีคุณค่า
ได้รับการพิสูจน์มาแล้ว เน้นการถ่ายทอดสิ่งที่ดีงาม ทั้งความรู้ ความคิด ทักษะที่ทักษะและประสบการณ์ที่ดี
มุ่งให้ผู้เรียน เรียนรู้วัฒนธรรมที่ดีงาม เป็นแบบอย่างของการเป็นพลเมืองดีของสังคม ยกย่องสิ่งที่มีคุณค่า
ของสังคม มุ่งให้เกิดจริยธรรม ยอมรับยกย่องคนดี มีความซื่อสัตย์ เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีที่เข้มแข็งของสังคม
ต่อไป เน้นความรู้ ทักษะที่เป็นพื้นฐานให้เกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคง เข้มแข็ง
และเป็นพื้นฐานในการเรียนขั้นสูงหรือทำงานอาชีพต่อไปได้

๔) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการใช้วิธีการ เทคนิคและ
รูปแบบการสอนต่างๆ มาใช้กระตุ้นความสนใจในการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน
ทั้งนี้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรดำเนินการ ดังนี้

(๑) กิจกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา สอดคล้องกับ
มโนทัศน์ จุดประสงค์ เนื้อหาสาระและผู้เรียน

(๒) ยึดหลักการบูรณาการเทคโนโลยี วิธีสอน เนื้อหาสาระ ความรู้
และชีวิตจริงทั้งในและนอกชั้นเรียนได้อย่างกลมกลืน (TPCK : Technological Pedagogical Content
Knowledge) ใช้สื่อการสอน โสตทัศนวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี สื่อปฏิสัมพันธ์แบบดิจิทัล (digital
interactive media) ที่เร้าความสนใจ ทันสมัยและเหมาะสมเป็นอย่างดี

(๓) กิจกรรมการสอนหลากหลายสอดคล้องกับความสนใจ
ความถนัดและความต้องการของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสุขภาวะของผู้เรียน
โดยการจัดกิจกรรมการเรียนที่เน้น active learning สามารถจำลองสถานการณ์สมมติเพื่อให้ผู้เรียน
เกิดความสนใจ เข้าร่วมกิจกรรม และติดตามการสอนตลอดเวลา เช่น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ยกตัวอย่าง
ประกอบ สอดแทรกประสบการณ์จริง ใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนคิดและตอบคำถามให้เข้าใจได้ชัดเจน

(๔) กิจกรรมการสอนทันสมัยและสร้างสรรค์เหมาะสมกับการ
เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและพลวัตของโลกยุคใหม่ที่ต้องเผชิญความท้าทายกับวิถีชีวิตใหม่ ผู้เรียน
มีโอกาสเรียนรู้ มีประสบการณ์และได้ฝึกทักษะสมัยใหม่ ได้ลงมือปฏิบัติจริงเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ได้เรียนรู้

จากประสบการณ์จริง มีปฏิสัมพันธ์ ทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีการทำงานเป็นทีม ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นหรือชีวิตจริงที่เกี่ยวข้อง

(๕) ผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน จัดสภาพแวดล้อม จัดพื้นที่ การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สื่อภาษา สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตร ปลอดภัย เสมอภาคและเท่าเทียม ดูแลรักษา กฎ กติกา วินัยของชั้นเรียน สร้างแรงจูงใจและสร้างบรรยากาศการสอนที่มีชีวิตชีวา ให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน

(๖) ผู้เรียนมีโอกาสและสามารถแสวงหาความรู้และพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตัวเอง มีปฏิสัมพันธ์ การโต้ตอบ การมีส่วนร่วมและการร่วมมือกันทำกิจกรรม สร้างผลงานทางความรู้และความคิดได้ด้วยตนเอง รู้จักคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้อย่างมีเหตุผลในวิชาที่สอน มีวิจรรย์ญาณรู้ว่าแหล่งความรู้ใดที่ควรเชื่อถือ สามารถเป็นผู้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (lifelong learner)

(๗) ผู้สอน มีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน แสดงออกอย่างมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม มีเหตุผลและยุติธรรมและรับฟังความคิดเห็น สอดแทรกเทคนิคการมีปฏิสัมพันธ์ การร่วมงาน (interpersonal skill) ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์อย่างสร้างสรรค์และเคารพซึ่งกันและกัน

(๘) ผู้สอน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามให้แก่ศิษย์ และสร้างแรงบันดาลใจในวิชาชีพ ผู้เรียนมีความสุขและประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และความก้าวหน้าในวิชาชีพได้ตามแนวทางและวิธีที่ตนถนัด

(๙) ผู้สอนมีสร้างและเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย เหมาะสม เป็นไปตามสภาพจริง

๓.๒.๒.๓ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนควรมีการประเมินการสอนทุกระยะอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการประเมินในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามสภาพจริง และนำผลการประเมินมาใช้ในการแก้ไขและวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีการระบุหลักเกณฑ์การประเมิน สิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินการสอนอย่างชัดเจน โดยดำเนินการดังนี้

๑) ใช้กลยุทธ์การประเมินที่เหมาะสม ระบุวิธีการประเมินที่จะได้ข้อมูลการสอน เช่น จากผู้สังเกตการณ์ หรือจากทีมผู้สอน หรือวัดผลการเรียนของนักศึกษา เป็นต้น

๒) มีการสรุปผลเพื่อการปรับปรุงการสอน อธิบายกลไกและวิธีการปรับปรุงการสอน การกำหนดกลไกและวิธีการปรับปรุงการสอนไว้อย่างไรบ้าง เช่น การวิจัยในชั้นเรียน การประชุมกลุ่มเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การเปลี่ยนวิธีสอน การปรับเปลี่ยนสื่อการสอน เป็นต้น

๓) มีการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา อธิบายกระบวนการที่ใช้ในการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ของรายวิชา เช่น ทวนสอบจากคะแนนข้อสอบ หรืองานที่มอบหมาย กระบวนการอาจจะต่างกันไปสำหรับรายวิชาที่แตกต่างกัน หรือสำหรับมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้าน

๔) การดำเนินการทวนสอบและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

๕) อธิบายกระบวนการในการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินจากข้อ ๑

และข้อ ๒ มาวางแผนเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอน

ตัวอย่าง

แบบประเมินการแต่งตั้ง

ผู้ข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ด้วยผลงานด้านการสอน

คำชี้แจงสำหรับผู้ประเมิน

การพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาจากหลักฐานทั้งสามส่วน ได้แก่
ส่วนที่หนึ่ง ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลงานที่นำเสนอ
ส่วนที่สอง ส่วนที่เกี่ยวข้องกับ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์
ส่วนที่สาม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการ
โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางสรุประดับคุณภาพของผลงานที่นำเสนอ และลักษณะ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณอาจารย์ เพื่อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน (ต่อ)

ตำแหน่งทางวิชาการ	ส่วนที่ ๑		ส่วนที่ ๒
	จำนวนผลงาน	ระดับคุณภาพของผลงานที่นำเสนอ	ลักษณะ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณอาจารย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	๑	B	๑. มีกระบวนการ วิธีการ แนวทางที่ต้องใช้ความพยายาม และความเสียสละ แรงกาย เวลา สติปัญญา และอื่นๆ ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่ชัดเจน ๒. มีการสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา/ความเปลี่ยนแปลง ในการทำงาน และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ๓. มีการปฏิบัติที่สะท้อนความเอื้ออาทร การช่วยเหลือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ส่งผลให้ลูกศิษย์เกิดพลังในการใช้ชีวิต การทำงาน การแก้ปัญหาต่างๆ จนสำเร็จลุล่วง ๔. มีการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นในการจัดกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ การจัดกิจกรรม/ โครงการ ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียน ๕. มีผลงานที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากองค์กร/ หน่วยงาน/สถานศึกษา

ตารางสรุประดับคุณภาพของผลงานที่นำเสนอ และลักษณะ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณอาจารย์ เพื่อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของการสอน (ต่อ)

ตำแหน่งทางวิชาการ		ส่วนที่ ๑		ส่วนที่ ๒
		จำนวนผลงาน	ระดับคุณภาพของผลงานที่นำเสนอ	ลักษณะ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณอาจารย์
รองศาสตราจารย์	วิธีที่ ๑	๒	B	๑. มีกระบวนการ วิธีการ แนวทางที่ต้องใช้ความพยายาม และความเสียสละร่างกาย เวลา สติปัญญา และอื่นๆ ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่ชัดเจน ๒. มีการสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการ พัฒนา/ความเปลี่ยนแปลงในการทำงาน และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงานอย่างชัดเจน ๓. มีการปฏิบัติที่สะท้อนความเอื้ออาทร การช่วยเหลือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ส่งผลให้ลูกศิษย์เกิดพลังในการใช้ชีวิต การทำงาน การแก้ปัญหาต่างๆ จนสำเร็จลุล่วง ๔. มีการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นทั้งใน และนอกสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมการ พัฒนาวิชาชีพ ๕. มีผลงานที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากองค์กร/หน่วยงาน/สถานศึกษาทั้ง ภายใน และภายนอก และนำไปปรับใช้ในบริบทที่แตกต่าง และมีการขยายผลการ ทำงานอย่างต่อเนื่อง
	วิธีที่ ๒	๑	A	

ตารางสรุประดับคุณภาพของผลงานที่นำเสนอ และลักษณะ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณอาจารย์ เพื่อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการด้านการสอน (ต่อ)

ตำแหน่งทางวิชาการ		ส่วนที่ ๑		ส่วนที่ ๒
		จำนวนผลงาน	ระดับคุณภาพของผลงานที่นำเสนอ	ลักษณะ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณอาจารย์
ศาสตราจารย์	วิธีที่ ๑	๒	A	<p>๑. มีกระบวนการ วิธีการ แนวทางที่ต้องใช้ความพยายาม และความเสียสละร่างกาย เวลา สติปัญญา และอื่นๆ ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่ชัดเจน</p> <p>๒. มีการสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการ พัฒนา/ความเปลี่ยนแปลงในการทำงาน และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในการทำงานอย่างชัดเจน และมีผลงานโดดเด่น เป็นประโยชน์ ได้รับการยอมรับจากวงวิชาการ วิชาชีพ</p> <p>๓. มีการปฏิบัติที่สะท้อนความเอื้ออาทร การช่วยเหลือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ส่งผลให้ลูกศิษย์เกิดพลังในการใช้ชีวิต การทำงาน การแก้ปัญหาต่างๆ จนสำเร็จลุล่วง</p> <p>๔. มีการ ปฏิบัติงานในฐานะผู้นำวิชาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนา การศึกษาในระดับชาติหรือนานาชาติ</p> <p>๕. มีผลงานที่พัฒนาขึ้นที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้</p> <p style="padding-left: 40px;">(๑) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับชาติหรือนานาชาติ และได้รับ รางวัลหรือการยกย่องจากสมาคมวิชาการหรือวิชาชีพในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือ</p> <p style="padding-left: 40px;">(๒) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับชาติหรือนานาชาติ และเป็นผลงานที่ได้รับการรับรอง / คຸ້ມครองทรัพย์สินทางปัญญา</p>
	วิธีที่ ๒	๑	A+	

ส่วนที่ ๓

ตารางสรุปลักษณะคุณธรรม จริยธรรมทางวิชาการ

ตัวบ่งชี้
๑. มีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ
๒. อ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในผลงานทางวิชาการของตนเองเพื่อแสดงหลักฐานของการค้นคว้า
๓. ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นหรือสิทธิมนุษยชน
๔. ปราศจากอคติ และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการศึกษาหรือวิจัยโดยหวังผลประโยชน์ส่วนตัว
๕. นำผลงานไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย
๖. มีหลักฐานแสดงการอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบันที่มีการดำเนินการ

แบบประเมินการแต่งตั้งผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการด้วยผลงานด้านการสอน

ชื่อผู้เสนอขอ.....ขอตำแหน่ง.....วิธีที่.....
 ในสาขา.....บทบาทหน้าที่.....
 ผลงานทางวิชาการด้านการสอน เรื่องที่..๑..... ชื่อผลงาน.....
 .....
 ผลงานทางวิชาการด้านการสอน เรื่องที่..๒..... ชื่อผลงาน.....
 .....

ส่วนที่ ๑ การพิจารณาผลงานทางวิชาการด้านการสอน (ให้ท่านพิจารณาใส่เครื่องหมาย ✓ หากมีตัวบ่งชี้ขึ้น)

๑.๑ เอกสารสรุปผลการจัดการเรียนรู้ในการปฏิบัติงานด้านการสอนที่ผ่านการใช้งานจริง

ตัวบ่งชี้	ผลงานชิ้นที่ ๑		ผลงานชิ้นที่ ๒	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
1. สภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน หรือปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน				
2. ปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการและเหตุผล ที่ผู้สอนใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนที่เป็นนวัตกรรมหรือปรับปรุงประยุกต์ จากของเดิมอย่างเห็นได้ชัด เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว				
3. หลักสูตรและรายละเอียดรายวิชา แผนการสอน สื่อการเรียนรู้ และวิธีการจัดการเรียนรู้/การสื่อการเรียนรู้				
4. กระบวนการในการนำไปใช้กับผู้เรียนในสถานการณ์จริง				
5. ผลลัพธ์ที่แสดงว่าผู้เรียนมีพัฒนาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดีขึ้น				
6. ผลการประเมินการสอนทุกกระบวนการเรียนการสอนหลัง 2 ปีการศึกษา (ผศ.ด้านการสอนระดับดีมาก/ รศ.ด้านการสอนระดับดีมาก/ ศ.ด้านการสอนระดับดีเยี่ยม)				
7. ผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) (ผศ.ด้านการสอน ผู้ทรงคุณวุฒิระดับมหาวิทยาลัย/ รศ.ด้านการสอน ผู้ทรงคุณวุฒิระดับชาติ/ ศ.ด้านการสอนผู้ทรงคุณวุฒิ ระดับชาติหรือนานาชาติ)				

๑.๒ หลักฐานเชิงประจักษ์ (อย่างน้อย ๒ ตัวบ่งชี้ต่อผลงานแต่ละชิ้น)

ตัวบ่งชี้	ผลงานชิ้นที่ ๑		ผลงานชิ้นที่ ๒	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
๑. การนำไปใช้งานจริงโดยภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายนอกมหาวิทยาลัย โดยนิติบุคคลอื่น				
๒. ได้รับการรับรองทรัพย์สินทางปัญญา เช่น อนุสิทธิบัตร สิทธิบัตร เป็นต้น				
๓. บทความฉบับสมบูรณ์เสนอในที่ประชุมวิชาการที่จัดโดยสมาคมวิชาการ วิชาชีพ ที่มีการจัดอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๕ ปี				
๔. บทความวิชาการในหนังสือรวมบทความหรือวารสารวิชาการ ที่มีการบรรณาธิการโดย คณะผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลากหลายสถาบัน ซึ่งเผยแพร่อย่างน้อยในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ (ผศ.ด้านการสอนเผยแพร่อย่างน้อยในระดับชาติ/ รศ.ด้านการสอนเผยแพร่อย่างน้อยในระดับชาติ/ศ.ด้านการสอนเผยแพร่อย่างน้อยในระดับนานาชาติ)				

ผลการพิจารณาคุณภาพผลงานทางวิชาการด้านการสอนส่วนที่ ๑

ตัวบ่งชี้	ผลงานชั้นที่ ๑		ผลงานชั้นที่ ๒	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
๑. แนวคิดการออกแบบการเรียนรู้ นวัตกรรม เป็นงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่ปรับจากแนวคิดเดิม หรือแนวคิดใหม่				
๒. มีข้อมูลหลักฐานชัดเจนว่าผลงานที่พัฒนาขึ้น นำไปสู่ผลลัพธ์การจัดการเรียนรู้ หรือสมรรถนะผู้เรียนเชิงประจักษ์ หรือคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงประสงค์ และต้องมีหลักฐานชัดเจนว่าผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการพัฒนาผู้เรียนกลุ่มอื่นได้ การขยายผลใช้งานเป็นต้นแบบภายในคณะ มหาวิทยาลัย				
๓. มีหลักฐานชัดเจนว่าผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายนอกมหาวิทยาลัย โดยนิติบุคคลอื่น				
๔. มีหลักฐานชัดเจนว่าผลการศึกษาผ่านการรับรองมาตรฐานระดับชาติ หรือนานาชาติ				

หมายเหตุ

ระดับต่ำกว่า B มีเพียงข้อ ๑ หรือ ๒ หรือไม่มีลักษณะตามข้อ ๑ และ ข้อ ๒

ระดับ B ต้องมีลักษณะตามข้อ ๑ และ ๒

ระดับ A ต้องมีลักษณะตามข้อ ๑- ๓

ระดับ A+ ต้องมีลักษณะตามข้อ ๑- ๔

สรุปผลการประเมินส่วนที่ ๑

ผลงานชั้นที่ ๑ อยู่ในเกณฑ์ ระดับ A+ ระดับ A ระดับ B ระดับต่ำกว่า B

ความคิดเห็นเพิ่มเติม.....
 .....
 .....

ผลงานชั้นที่ 2 อยู่ในเกณฑ์ ระดับ A+ ระดับ A ระดับ B ระดับต่ำกว่า B

ความคิดเห็นเพิ่มเติม.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

ส่วนที่ ๒ การพิจารณาด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์ ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน
คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ (ให้ท่านพิจารณาใส่เครื่องหมาย ✓ หากมีตัวบ่งชี้ขึ้น)

ตัวบ่งชี้	ผลการประเมิน	
	มี	ไม่มี
๑. มีกระบวนการ วิธีการ แนวทางที่ต้องใช้ความพยายาม และความเสียสละแรงกาย เวลา สติปัญญา และอื่นๆ ในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลที่ชัดเจน		
๒. มีการสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์ปฏิบัติตามจนเกิดการพัฒนา/ความเปลี่ยนแปลง ในการทำงาน และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต		
๓. มีการปฏิบัติที่สะท้อนความเอื้ออาทร การช่วยเหลือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ส่งผลให้ศิษย์เกิดพลังในการใช้ชีวิต การทำงาน การแก้ปัญหาต่างๆ จนสำเร็จลุล่วง		
๔. มีการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นในการจัดกิจกรรมการพัฒนานาวิชาชีพ การจัดกิจกรรม/ โครงการ ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียน		
๕. มีผลงานที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากองค์กร/ หน่วยงาน/สถานศึกษา		
๖. มีการสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจแก่ศิษย์ ส่งผลให้ศิษย์มีความก้าวหน้าในการทำงานอย่างชัดเจน		
๗. มีการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นทั้งใน และนอกสถานศึกษา ในการจัดกิจกรรมการพัฒนานาวิชาชีพ		
๘. มีผลงานที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากองค์กร/หน่วยงาน/สถานศึกษาทั้งภายใน และภายนอก และนำไปปรับใช้ในบริบทที่แตกต่าง และมีการขยายผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง		
๙. มีการสร้างแรงบันดาลใจ แรงจูงใจแก่ศิษย์ส่งผลให้ศิษย์มีผลงานโดดเด่น เป็นประโยชน์ได้รับการยอมรับจากวงวิชาการ วิชาชีพ		
๑๐. มีการ ปฏิบัติงานในฐานะผู้นำวิชาการ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการพัฒนาการศึกษาในระดับชาติหรือนานาชาติ		
๑๑. มีผลงานที่พัฒนาขึ้นที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้ (๑) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับชาติหรือนานาชาติ และได้รับรางวัลหรือการยกย่องจากสมาคมวิชาการหรือวิชาชีพในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือ (๒) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับชาติหรือนานาชาติ และเป็นผลงานที่ได้รับการรับรอง /คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา		

หมายเหตุ

ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต้องมีลักษณะตามข้อ ๑ - ๕

ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ต้องมีลักษณะตามข้อ ๑ - ๘

ตำแหน่งศาสตราจารย์ ต้องมีลักษณะตามข้อ ๑ - ๑๑

ถ้ามีลักษณะไม่ครบถ้วนตามข้อ ๑ - ๕ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์

สรุปผลการประเมินส่วนที่ ๒

คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณความเป็นอาจารย์ อยู่ในเกณฑ์ ผ่าน ไม่ผ่าน

ความคิดเห็นเพิ่มเติม .....

.....

ส่วนที่ ๓ ผลการพิจารณาจริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการ

- ไม่พบว่ามีกรณีละเมิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ
- พบว่ามีกรณีละเมิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โปรดระบุ.....
.....

สรุปผลการพิจารณาการแต่งตั้งผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการด้วยผลงานด้านการสอน

ผลงานวิชาการ	ผลการประเมิน				
	ส่วนที่ ๑ ระดับคุณภาพ	ส่วนที่ ๒		ส่วนที่ ๓	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	พบ	ไม่พบ
เรื่องที่ ๑					
เรื่องที่ ๒					

ผลการประเมินโดยรวม

- สมควรได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง .....
- ไม่สมควรได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง .....

ความคิดเห็นเพิ่มเติม.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ .....

(.....)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....